

In de brand, uit de brand

Deze notitie is bedoeld om brand in jouw clubgebouw te voorkomen en voor situaties waarin brand jouw gebouw of een gedeelte ervan heeft verwoest. Er staan handvaten in wat je kunt doen om hiermee om te gaan en hoe je in de Scoutinggroep weer verder komt.

Inhoudsopgave

1. Hoe kun je brand voorkomen?	5
1.1 Rondom het gebouw	5
1.1.1 Hekwerken	5
1.1.2 Bord 'Eigen terrein'	5
1.1.3 Hondeneigenaars kunnen helpen	5
1.1.4 Maak je clubhuis herkenbaar	5
1.1.5 Maak je clubhuis goed zichtbaar	5
1.1.6 Vraag burens om hulp	5
1.1.7 Hulp van politie en brandweer	5
1.1.8 Zorg voor onregelmaat	6
1.1.9 Ruim rommel op	6
1.1.10 Hoofdoorzaak brandstichting	6
1.2 Maatregelen in en aan het gebouw	6
1.2.1 Zorg voor goed hang- en sluitwerk	6
1.2.2 Gebruik een sleutelplan	6
1.2.3 Maak het dak ontoegankelijk	7
1.2.4 Asbest verwijderen?	7
1.2.5 Verwijder brandbaar materiaal	7
1.2.6 Drie factoren voor brand	7
1.2.7 Hou je aan afspraken	7
1.2.8 Veiligheid	8
1.2.9 Blusmiddelen	8
1.2.10 Verzekering	8
1.2.11 Vervangingswaarde	9
1.2.12 Ontruimingsoefening	9
1.2.13 Calamiteitenplan	9

1.2.14 Scoutingsouvenirs	10
1.2.15 Checklist preventief	10
2. Wat moet je doen tijdens de brand?	12
2.1 Eerste handelingen	12
2.2 Hulpdiensten	12
2.3 De zorg voor personen	12
2.4 EHBO	12
2.5 Na de brand	12
2.6 Stichting Salvage	13
2.7 Checklist tijdens de brand	13
3. Wat moet je doen na de brand?	14
Wat moet je doen na de brand?	14
1. Voorkom herhaling	14
2. Redden wat je nog redden kunt	14
3. Eerste bijeenkomst na de brand	14
4. Richt een crisisteam op	15
5. Welke taken heeft het crisisteam?	15
5.1 Informeer de eigen leden	15
5.2 Maken ook anderen gebruik van je gebouw, informeer die dan ook. Denk daarbij aan wekelijkse huurders:	15
5.3 Contact met de verzekeringsmaatschappij	16
5.4 Contact met de gemeente	16
5.5 Vervangende ruimtes	16
5.6 Communicatie	16
5.7 Richt een bouwcommissie op	17
5.8 Vraag hulp	17
5.9 Voorbeeld van werkzaamheden crisisteam	17
5.10 Voorbeeld van organisatie na de brand	18
6. Zorg voor motivatie	18
7. Hoe kom je aan geld?	18
7.1 Sponsors	19
7.2 Subsidiegevers	20
7.3 Fondsen	20
7.4 Comité van Aanbeveling	20
8. Financiële acties	20
9. De wederopbouw	21

10. Afwerking en inrichting	22
3.9 De wederopbouw	22
3.10 Afwerking en inrichting	23
3.11 Checklist na de brand	24
4. Na de nieuwbouw	25
4.1 Het openingsfeest	25
4.2 Bedank iedereen	25
4.3 Checklist voor het openingsfeest	26
Bijlagen 27	
A. Communicatie	27
Doelgroepen en boodschappen	27
Leidinggevenden	27
Jeugdleden	27
Ouders	28
Bestuursleden	28
Omwonenden	28
Huurders, gebruikers	29
Andere (Scouting-)groepen	29
Gemeente	29
Verzekeringsmaatschappij(-en)	30
Sponsors	30
Fondsen	30
Politie	30
Brandweer	30
Bouwbedrijven	30
Comité van Aanbeveling	31
Inwoners van de gemeente	31
B. Voorbeelden van teksten	31
Berichten voor leidinggevenden	31
Berichten voor jeugdleden	32
Berichten voor ouders	33
Berichten voor bestuursleden	33
Berichten voor omwonenden	34
Berichten aan huurders en/of gebruikers	34
Berichten aan andere (Scouting-)groepen	34
Berichten aan de gemeente	34

Berichten aan de verzekeringsmaatschappij	35
Berichten aan sponsors	35
Berichten aan fondsen	35
Berichten aan de politie	35
Berichten aan de brandweer.....	36
Berichten aan bouwbedrijven	36
Berichten aan het Comité van Aanbeveling.....	36
Berichten aan de inwoners van de gemeente	36
C. De middelen	37
Persoonlijk contact	38
Telefoon, e-mail en social media (zie ook Hulp Scoutingbladen en Internet onderaan deze pagina)	38
Informatieavond	38
Brandbrief	38
Brief	38
Groepsblad	38
Lokale media.....	38
Programmasuggesties	39
Samenwerking met andere clubs.....	39
D. Hulp van andere Scoutinggroepen	39
Opkomsten bij leden thuis	39
Zwembad	40
Sporthal of gymzaal	40
Opkomsten buiten	40
Excursies	40
E. Adressen	40
F. Fondsen	41

1. Hoe kun je brand voorkomen?

Meer dan driekwart van de branden bij Scoutingaccommodaties ontstaan door brandstichting. Dit komt doordat deze gebouwen vaak op afgelegen plaatsen en buiten het zicht staan. Hieronder lees je hoe je de kans op een brand in jouw clubgebouw verkleint.

1.1 Rondom het gebouw

Begin met de preventieve maatregelen aan de buitenkant van je gebouw.

1.1.1 Hekwerken

Kan iedereen zomaar bij het gebouw te komen? Meestal ben je voor bescherming aangewezen op het plaatsen van hekken. Probeer daarbij een compromis te vinden tussen de veiligheid van je gebouw en de openheid die je als Scoutinggroep wilt uitstralen. Soms kun je water als natuurlijk barrière gebruiken. 's Winters als het vriest, is die barrière echter minder sterk.

1.1.2 Bord 'Eigen terrein'

Geef met borden aan dat het hier eigen terrein betreft. Dat houdt niemand tegen maar maakt wel duidelijk dat ongewenst bezoek niet welkom is. Dat er geen hek staat, wil nog niet zeggen dat het terrein om je clubhuis openbaar is. Een bord met de tekst 'Verboden toegang' kan ook. Een camera of een dummie camera kan helpen en een afschrikwekkende werking hebben.

1.1.3 Hondeneigenaars kunnen helpen

Vraag hondeneigenaars uit de buurt bij de dagelijkse wandelingen een oogje in het zeil te houden. Zij lopen met regelmaat langs je gebouw.

1.1.4 Maak je clubhuis herkenbaar

- Hang op je clubhuis een bord met noodzakelijke gegevens:
  - de naam van de Scoutinggroep
  - naam en telefoonnummer van iemand die bij onraad gewaarschuwd kan worden.
- Een 06-nummer kan uitkomst bieden. Bovendien kan dan bij toerbeurt iemand anders 'dienst' hebben.
- Laat opkomsttijden liever weg. Dat geeft ongewenste gasten informatie over de tijden waarop ze ongestoord hun gang kunnen gaan.
- Maak het bord in de huisstijl van Scouting Nederland. Zulke [gevelborden](#) zijn te koop bij de ScoutShop.

1.1.5 Maak je clubhuis goed zichtbaar

Licht en zicht zijn vijanden van personen met slechte bedoelingen. Het is dus belangrijk dat je accommodatie goed zichtbaar is, liefst vanaf de openbare weg. Misschien betekent dat het snoeien van struiken, het verplaatsen van een fietsenstalling of nog ingrijpender maatregelen. Voor niet al te veel geld koop je in de bouwmarkt een paar sensoren die ervoor zorgen dat het buitenlicht aanspringt als er iemand in de buurt van je clubhuis komt. Dat schrikt niet alleen vandalen af, je eigen mensen hebben op donkere winteravonden ook meer zicht bij nadering van het gebouw. Kies hiervoor sterke bouwlampen.

1.1.6 Vraag burens om hulp

Buren zijn misschien bereid af en toe een oogje in het zeil te houden. Geef ze telefoonnummers die ze bij onraad kunnen gebruiken. Is de relatie heel goed, dan kan er op dit adres zelfs een sleutel beschikbaar zijn. Voorkom dat leden van je groep om de haverklap om deze sleutel komen vragen omdat ze hun eigen exemplaar vergeten hebben. Deze sleutel is alleen voor noodgevallen.

1.1.7 Hulp van politie en brandweer

Aan politie en brandweer kun je de adresgegevens van een 'sleutelpersoon' geven. Is er onraad, dan kan er snel iemand van je groep gewaarschuwd worden die poolshoogte gaat nemen, zonder dat hij daarbij de eigen veiligheid uit het oog verliest. Zorg dat je deze gegevens steeds actueel houdt. Heb je aanhoudend last van vandalisme, dan is contact met de politie toch al geboden. Maak melding van die

overlast en vraag of het mogelijk is je clubhuis in de surveillanceronde op te nemen. Hou er rekening mee dat zo'n melding niet voor de eeuwigheid is. Hou contact met de politie. Laat niet alleen van je horen als het weer eens mis is. Meld het ook als de overlast mede door de politie al wekenlang uitgebleven is. Is er werkelijk schade geleden, doe dan officieel aangifte bij de politie. Dit is ook nodig voor de verzekering. Je hebt daarmee een officieel bewijs van de geleden schade en de politie kan pogingen doen de dader(s) op te sporen.

1.1.8 Zorg voor onregelmaat

Breng af en toe op onverwachte momenten een bezoek aan je clubhuis. Denk daarbij om je eigen veiligheid. Ga liefst niet alleen, neem geen onaanvaardbare risico's.

1.1.9 Ruim rommel op

In het algemeen nodigt een opgeruimde situatie minder uit tot rottigheid dan een chaos. Neem de volgende maatregelen:

- Let speciaal op rondslingerend brandbaar materiaal.
- Leg brandhout niet naast of tegen het gebouw.
- Bewaar pionier hout en ladders achter slot en grendel.
- Veel clubhuizen brandden af omdat papier- en afvalcontainers die tegen de gevel stonden, in brand gestoken werden. Leg deze containers - zeker als ze verrijdbaar zijn - stevig aan de ketting op enige afstand van je gebouw. Sluit de containers af.

1.1.10 Hoofdoorzaak brandstichting

In veruit de meeste gevallen is brandstichting de oorzaak van branden in Scoutingclubhuizen. Vaak wordt (het begin van) een brand ontdekt in de avond, nacht of vroege ochtend. Verder is extra waakzaamheid geboden rond de jaarwisseling. Veel jongeren experimenteren dan met vuur en vuurwerk, bij voorkeur op een plaats waar ze minder in het zicht zijn. Ook in de luilaknacht doe je er goed aan een extra oogje in het zeil te houden. In enkele gevallen kwam het voor dat een eerste brand na korte of langere tijd gevolgd werd door een tweede. Mocht een eerste poging tot brandstichting niet het succes hebben dat een pyromaan voor ogen had, hou dan rekening met een tweede poging.

1.2 Maatregelen in en aan het gebouw

Ook in en aan het gebouw kun je veel preventieve maatregelen nemen. Het gaat zowel om fysieke maatregelen als om vormen van gedrag.

1.2.1 Zorg voor goed hang- en sluitwerk

Vooraf bij oudere gebouwen is het heel eenvoudig zonder sleutel binnen te komen. Gammele ramen en deuren vormen voor een ongewenste bezoeker nauwelijks een hindernis. Veel branden worden aangestoken na inbraak. De inbreker hoopt soms hiermee de sporen van zijn bezoek uit te wissen. De politie is je graag van dienst met een inspectie van je gebouw op inbraakveiligheid. In het rapport van de politie staan adviezen over te treffen maatregelen. Het hang- en sluitwerk komt vaak voor vervanging in aanmerking. Bij sommige verzekeringsmaatschappijen levert het premiekorting op als je het hang- en sluitwerk volgens deze voorschriften aanbrengt.

1.2.2 Gebruik een sleutelplan

- Werk met een sleutelplan. Leg op papier vast wie welke bevoegdheden heeft. Het is tegenwoordig mogelijk om één sleutel te laten maken die op alle deuren past. Die sleutel is in gebruik bij de beheerder. Alle andere gebruikers hebben een sleutel die slechts op – bijvoorbeeld – de voordeur en hun eigen lokaal past.
- Kies voor duurdere sloten waarbij het dupliceren van sleutels niet mogelijk is. Laat iedere gebruiker tekenen voor de ontvangst van een sleutel. Bij beëindiging van de functie moet de sleutel weer ingeleverd worden. Je kunt overwegen een statiegeldregeling te treffen om er zeker van te zijn dat de sleutels niet als strooigoed worden gebruikt. De beheerder van het gebouw is de 'bewaker' van het sleutelplan.
- Het zal niet de eerste keer zijn dat een brand wordt aangestoken door eigen leden. Iemand die met ruzie bij de groep is weggegaan, kan wraak willen nemen. Beschikt die persoon over een sleutel, dan kan hij of zij binnenkomen zonder sporen achter te laten.

1.2.3 Maak het dak ontoegankelijk

- Kunnen ongewenste bezoekers op je dak komen en schade aanrichten aan je dakbedekking? Lekkage is het gevolg.
- Verwijder een gemakkelijke dak-opstap.
- Zet containers aan de ketting op enige afstand van het gebouw.
- Berg trappen en ladders veilig weg.
- Voorzie ook dakramen van degelijk hang- en sluitwerk.

1.2.4 Asbest verwijderen?

Inmiddels wordt asbest in de bouw niet meer toegepast, het is kankerverwekkend. Als het materiaal gewoon ergens op zijn plaats zit, is er niets mee aan de hand. Het levert wel problemen op bij verbranding en sloop. Mocht er brand uitbreken in je clubhuis, dan kan asbest de problemen dus nog groter maken.

- Inspecteer je groepshuis op de aanwezigheid van dit materiaal. Overweeg het nu al te verwijderen. Schakel bij de verwijdering altijd deskundige hulp in. Er zijn bedrijven die hierin gespecialiseerd zijn. Hou er rekening mee dat dit een dure aangelegenheid is.
- Controleer bij de verzekeringsmaatschappij of het verwijderen van asbest na brand meeverzekerd is.
- Informeer bij de gemeente naar de plaatselijk geldende voorschriften. Kleine hoeveelheden asbest kun je soms in plastic verpakt inleveren nadat je het hebt natgemaakt.

1.2.5 Verwijder brandbaar materiaal

Een clubhuis van hout is erg kwetsbaar. Een stenen clubhuis trouwens ook. Brandbare materialen in het clubhuis zorgen ervoor dat de brand nog sneller om zich heen grijpt.

- Is er petroleum of benzine aanwezig voor lampen? Kijk hoeveel je jaarlijks nodig hebt en overweeg of je met een kleinere voorraad kunt volstaan.
- Staan de gasflessen in het materiaalhok? De wetgeving op dat gebied is de laatste jaren flink veranderd. Zo mag je gasflessen niet meer in grotere hoeveelheden in je clubhuis opslaan maar moeten ze in een speciale opslagruimte staan. Is er geen mogelijkheid om gasflessen op te slaan? Probeer dan of je ze mag stallen bij een plaatselijke brandstoffenhandelaar. Daar voldoet de opslag in ieder geval aan de wettelijke eisen.
- Kijk de plank met ondefinieerbare flessen nog eens na. Onderzoek of al die flessen ook werkelijk bevatten wat er op het etiket staat en of je die stoffen echt nodig hebt.
- Voer de stoffen die niet (meer) nodig zijn op een milieuverantwoorde manier af.
- Oud papier hoort natuurlijk ook niet in het clubhuis.

1.2.6 Drie factoren voor brand

Voor brand zijn drie factoren nodig:

- brandstof
- zuurstof
- een vonk

Natuurlijk heb je je best gedaan om de aanwezigheid van brandstof zoveel mogelijk te beperken. Vervolgens zorg je ervoor dat iedereen uiterst zorgvuldig omgaat met vuur. Dit onderwerp maakt waarschijnlijk toch al deel uit van alle technieken waarin je de jeugdleden opleidt. Op de aanwezigheid van zuurstof heb je ook invloed. Laat iedereen er bij vertrek uit het gebouw op toezien dat de binnendeuren zoveel mogelijk gesloten zijn. Dat voorkomt dat de brand in het gebouw snel om zich heen grijpt. Zet deuren die automatisch weer in hun dichte stand terugvallen dus nooit vast. Ze veren niet voor niets terug.

1.2.7 Hou je aan afspraken

Alle gebruikers van het gebouw moeten de discipline opbrengen om zich te houden aan de gemaakte afspraken.

- Hoe goed het gebouw technisch ook is beveiligd, als de sleutel heel klassiek onder de mat bij de achterdeur ligt, schiet je er nog niets mee op.
- Als de voordeursleutel inmiddels 32 keer gekopieerd is, van hand tot hand gaat bij leden en niet-leden en bij diverse oud-leden nog in bezit is, heeft zo'n mooi duur slot nauwelijks zin.

- Is er een afspraak gemaakt over de opslag van gasflessen, dan helpt het niet als die regel met voeten getreden wordt. De regel werpt pas vruchten af als iedereen er zich aan houdt. Stel de afspraken gezamenlijk met alle gebruikers op. Loop die afspraken regelmatig na. Dit past in het takenpakket van de beheerder van het gebouw.

1.2.8 Veiligheid

Eigenlijk is zo'n clubhuis altijd te klein. Het is realiteit dat je in je accommodatie moet woekeren met de ruimte. Dat betekent dat er nogal eens ongewenste of zelfs gevaarlijke situaties voorkomen.

- Loop met een kritische blik door je clubhuis. Bedenk of het mogelijk is om in zeer korte tijd buiten te komen als er brand uitbreekt. Vluchtgangen moeten niet geblokkeerd zijn met materiaal en oud papier. Natuurlijk zijn vluchtdeuren in noodgevallen snel te openen.
- Ook als je je clubhuis geheel beveiligd hebt tegen indringers van buitenaf, moet het nog steeds veilig zijn voor de gebruikers. De volgorde moet eigenlijk andersom zijn: is je clubhuis veilig voor de eigen gebruikers, dan moet het nog steeds niet mogelijk zijn dat ongewenste bezoekers er in binnendringen.
- Luiken voor alle ramen houden die bezoekers dus wel tegen. Verhinderen ze een snelle vlucht bij brand, dan heb je grotere problemen.
- Zorg dat alle vluchtwegen die naam ook werkelijk verdienen. Voor de technische oplossingen zoals panieksluitingen op deuren, routebordjes die bij brand de weg wijzen, kun je bij de brandweer je licht opsteken.
- Regel een telefoonaansluiting in het clubhuis of zorg dat er tijdens opkomsten altijd een mobiele telefoon beschikbaar is. Is dat niet mogelijk, regel dan een andere manier om bij brand de hulpdiensten telefonisch te bereiken. Dat kan misschien met een telefoon van de bureaus.

1.2.9 Blusmiddelen

Blusmiddelen kun je gebruiken om de schade aan je gebouw te beperken. Laat je bij de brandweer uitgebreid informeren over de mogelijkheden op dit terrein. In een Scoutinggebouw breekt gelukkig zelden brand uit tijdens een opkomst. Gelukkig maar. Toch moet je ook daar op voorbereid te zijn. Je allereerste belang is de veiligheid van de aanwezigen in het gebouw. Mensenlevens zijn onvervangbaar, Scoutinggebouwen niet. Geef de hoogste prioriteit aan het in veiligheid brengen van de personen in het gebouw. Daarna kun je proberen de schade te beperken. Heb je eenmaal brandblusmiddelen aangeschaft, dan moet je ze regelmatig laten inspecteren. Op de flessen staat aangegeven wanneer de laatste inspectie geweest is. Het bedrijf dat de inspecties verzorgt, houdt meestal zelf in de gaten wanneer nakijken opnieuw noodzakelijk is. Het gemakkelijkst sluit je een onderhoudscontract af.

1.2.10 Verzekering

'Wij hebben ons clubhuis en alle materialen zelf bij elkaar geritseld. Het heeft allemaal bijna niets gekost. Verzekeren heeft dus ook geen zin.' Als de brand zo verwoestend is dat er niets meer overblijft van opstal en inboedel, heb je dan in een paar weken weer een vergelijkbare accommodatie met een zelfde inventaris staan? Natuurlijk niet. Verzekeren heeft dus wel degelijk zin.

Verzeker het gebouw en de inboedel voor een zodanige waarde, dat het voortbestaan van je groep niet in gevaar komt. Het is dus noodzakelijk dat gebouw en inventaris verzekerd zijn op basis van nieuwwaarde. Dat betekent dat je na een brand in staat bent een vergelijkbaar clubhuis te bouwen en een inventaris kunt aanschaffen waarmee de groep weer kan draaien. Natuurlijk levert een brand altijd ongemak en ellende op. De ellende is echter nog veel groter als blijkt dat herbouw onmogelijk is.

- Laat in de polis een clausule opnemen dat het verzekerd bedrag geïndexeerd is. Dan houdt de verzekeringsmaatschappij rekening met stijging van het prijspeil.
- Zorg dat het verzekerd bedrag ook na een verbouwing of renovatie geïndexeerd wordt. Zelfs een gekregen noodlokaal heeft vervangingswaarde.
- Verzeker je opstallen ook al tijdens de bouw (dit heet een CAR verzekering). Brand en diefstal tijdens bouwwerkzaamheden komen vaker voor. Alles is dan veel toegankelijker dan wanneer het gebouw eenmaal klaar is.
- Bewaar de verzekeringspapieren niet in het clubhuis. Het ligt voor de hand dat de secretaris die thuis in het groepsarchief bewaart, tegenwoordig is dat ook digitaal beschikbaar en te bewaren.

- Maken anderen gebruik van jouw groepsaccommodatie, hou er dan rekening mee dat zij ook gedupeerd zijn als het pand afbrandt. Neem daarover iets op in je huurcontract. Weet de verzekeringsmaatschappij overigens dat je het pand verhuurt? Kijk er je polis goed op na of dat niet tot uitsluiting van schadevergoeding leidt.
- Let op dat je niet onderverzekerd bent. Is de schade bijvoorbeeld € 250.000,00 en ben je maar verzekerd voor € 200.000,00, dan zal de verzekeringsmaatschappij maar 80% van de schade vergoeden. Informeer bij een verzekeringsdeskundige hoe je onderverzekering moet voorkomen.

Niet alle verzekeringsmaatschappijen willen Scoutinggroepen als klant. Naar hun mening is het risico bij veel accommodaties te hoog. Scouting Nederland heeft een overeenkomst met verzekeringsmaatschappij AON. Alle Scoutinggroepen kunnen hun groepshuis via deze tussenpersoon verzekeren. Informatie hierover is [hier](#) te vinden. Het kan zijn dat de verzekeringsmaatschappij bepaalde eisen stelt aan de inrichting en het gebruik van je clubhuis.

1.2.11 Vervangingswaarde

Hoe weet je nu voor welk bedrag je je gebouw en de inhoud ervan moet verzekeren? Vergeet dan de bedragen waarvoor je ooit zaken aanschafte. Maak een rondgang door je gebouw. Noteer de vervangingswaarde van alle materialen. Voor de vervangingswaarde van je gebouw is een eenvoudige rekensom te maken. Gebruik een kubieke-meterprijs tussen € 1.600,00 en € 2.100,00 (prijspeil 2024) om die waarde te bepalen. Natuurlijk kun je nu niet de exacte waarde van gebouw en inventaris vaststellen. Zo'n rekensom geeft je echter wel een indicatie van de hoogte van het bedrag dat nodig is om weer verder te kunnen gaan waar je mee bezig was: Scouting. Het veiligst ga je te werk als je gebouw en inventaris zelf laat taxeren.

1.2.12 Ontruimingsoefening

Een ontruimingsoefening is niet alleen maar van belang om een insigne te halen. Je leert de kinderen hoe ze zich in geval van brand in veiligheid moeten stellen. Personen die geoefend hebben hoe ze zich in noodsituaties moeten gedragen, raken minder snel in paniek. Dat is uit onderzoek gebleken. Overleg met de brandweer hoe een oefening er in jullie clubhuis kan uitzien.

- Dik de 'brand' niet al te zeer aan door met rookbommen 'levensechte' situaties na te bootsen. Hou het doel in de gaten: de kinderen moeten het pand veilig kunnen verlaten. Je kunt dit doen door de kinderen deze opdracht geblinddoekt te laten uitvoeren.
- Neem de tijd op die alle gebruikers nodig hebben om op veilige afstand van het gebouw te komen.
- Heb je de oefening eenmaal in alle rust een aantal keren uitgevoerd, probeer dan of de kinderen het geleerde ook op onverwachte momenten goed toepassen.
- Leer ze ook dat iedereen het gebouw verlaten moet hebben in geval van brand. Dat betekent dat je hierover zekerheid moet hebben als je eenmaal buiten bent. De kinderen kunnen zelf controleren of iedereen uit de eigen subgroep aanwezig is. Natuurlijk controleer je dat zelf net zo vaak tot iedere twijfel uitgesloten is. Die informatie is van groot belang voor de brandweer die eerst reddingsacties zal
- uitvoeren als er nog personen in het gebouw aanwezig zijn.
- Een ontruimingsoefening moet je minimaal eens per half jaar herhalen. De kinderen zijn er snel aan gewend en weten na enkele keren precies wat er van ze verwacht wordt.

1.2.13 Calamiteitenplan

Zorg dat je altijd voorbereid bent op een calamiteit. Een calamiteitenplan moet je al maken als er niets aan de hand is. Het scheelt je heel veel tijd als de ramp jouw groep eenmaal treft. Tijd is een zeer schaars artikel, zeker in het geval van een ramp. In zo'n plan beschrijf je welke maatregelen je neemt als er zich een calamiteit voordoet. Ook de maatregelen die je treft na de calamiteit, neem je op in het plan. [Hier](#) tref je een voorbeeld van een calamiteitenplan. Zo'n plan blijft niet eeuwig van kracht. Jaarlijks opfrissen is noodzakelijk. Neem in je plan ook de regelingen op over de EHBO-kist. Wie zorgt dat de inhoud van de kist steeds in orde is? Tref regelingen voor het behalen van EHBO-diploma's per speltak. Bij opkomsten moet er altijd iemand zijn met een actueel EHBO-diploma.

1.2.14 Scoutingsouvenirs

Heb je de ronde door je clubhuis gemaakt? Gekeken naar wat er allemaal bij komt kijken om je groep na een calamiteit weer op de rails te helpen? Dat gaat allemaal over praktische zaken. Minder in het oog springend maar even schrijnend is het verlies van 'onpraktische' zaken. Heeft jouw groep een indrukwekkende historie, dan is dat meestal af te lezen aan de trofeeën aan de wand, aan het plafond. Je ziet foto's van illustere voorgangers, vlaggen, totempalen, foto's, uniformstukken, gewonnen bekertjes en noem maar op. Aan materiaal is zo'n kamptotem misschien een euro waard. De emotionele waarde ervan is natuurlijk vele malen groter. Het zou een flinke slag zijn als je groep ineens zonder de tastbare bewijzen van die historie zat. Een Scoutingclubhuis zonder deze artikelen leeft niet.

- Overleg met alle betrokkenen hoe je hiermee wilt omgaan en maak keuzes.
- De logboeken met foto's en dia's van alle kampen dragen niet wekelijks bij aan de sfeer in je clubhuis. Die kun je dus best bij een van de leden thuis laten bewaren. Het overvliegtouw met alle persoonlijke herinneringen van Kabouters die Scout werden, hoort wel degelijk bij die sfeer. Toch is het onvervangbaar. Dat geldt ook voor de vlag die speciaal gemaakt is bij de oprichting van de groep.
- Je kunt overwegen van ieder 'herinneringsartikel' voortaan een tweede exemplaar te maken. Dit exemplaar zou je dan buiten het clubhuis moeten bewaren. Een vrij ingrijpende maatregel. Beter is het misschien om foto's te maken van deze voorwerpen. Mocht je clubhuis ooit door brand getroffen worden, dan kun je de trofeeën aan de hand van de foto's namaken. Deze foto's bewaar je uiteraard buiten je clubhuis, net als de negatieven van foto's en de originelen van je groepsblad.

1.2.15 Checklist preventief

Algemeen:

1. Kan iedereen zomaar zonder moeite bij het gebouw komen?
2. Is het duidelijk dat het voor onbevoegden verboden is op het terrein te komen?
3. Liggen er losse materialen op het terrein?
4. Zijn daar brandbare materialen bij?
5. Is het gebouw herkenbaar als Scoutingaccommodatie?
6. Is er een telefoonnummer voor noodgevallen vermeld op het gebouw?
7. Weten de burens wie ze moeten informeren in geval van nood?
8. Beschikken politie en brandweer over gegevens van je Scoutinggroep?
9. Wordt het vuil regelmatig afgevoerd?
10. Komen er (on)regelmatische controles op het terrein voor?
11. Vormt een overstekend dak een goede schuilplaats?
12. Is het gebouw van de weg af goed zichtbaar?
13. Zijn het terrein en het gebouw bij duisternis goed verlicht?
14. Zijn adresgegevens bekend bij politie en/of brandweer?
15. Kunnen je burens je bondgenoten worden?
16. Is het voor vreemden gemakkelijk om je clubhuis binnen te dringen?
17. Is het eenvoudig om op het dak van je clubhuis te komen?
18. Staan vuilcontainers tegen het clubhuis aan?
19. Staan vuilcontainers vast?
20. Is er asbest verwerkt in je clubhuis?
21. Wat staat er in je verzekeringspolis over het verwijderen van asbest na brand?
22. Hoe is je Scoutingaccommodatie verzekerd?
23. Hoe is je inboedel verzekerd?
24. Is er sprake van onder- of oververzekering?
25. Is het verzekerd bedrag geïndexeerd?
26. Waar bewaar je onvervangbare Scoutingsouvenirs?
27. Heb je in je verhuurcontract een clausule opgenomen waarin je niet aansprakelijk bent voor de schade die huurders lijden door de brand in jouw clubhuis?

Gedrag:

28. Hoe bewaar je brandgevaarlijke stoffen als petroleum of gas?
29. Sluit iedereen de binnendeuren bij vertrek?

30. Welke regels kun je opstellen om brand te voorkomen?
31. Hoe bewaak je de naleving van die regels?
32. Verdienen vluchtwegen die naam?
33. Weten de leidinggevenden wat er bij een brand van ze verwacht wordt?
34. Weten de kinderen hoe ze moeten handelen bij brand?
35. Wie zorgt ervoor dat er regelmatig ontruimingsoefeningen worden gehouden?

Techniek:

36. Hoe is de staat van het hang- en sluitwerk?
37. Is er een sleutelplan?
38. Zijn er deurdrangers op de binnendeuren aangebracht?
39. Zijn er blusmiddelen aanwezig?
40. Hoe is de controle op de blusmiddelen geregeld?
41. Heb je een calamiteitenplan?
42. Is de EHBO-kist op orde?
43. Zijn er voldoende volwassenen met een EHBO-diploma?
44. Is er een subsidieregeling voor het volgen van EHBO-lessen?
45. Zijn er plattegronden beschikbaar van de elektrotechnische installaties
46. Is er regelmatige inspectie van elektrotechnische installaties en apparaten
47. Is een gestructureerd Plan voor onderhoud en inspectie van gebouw, installaties en apparatuur
48. Is de noodverlichting periodiek onderhouden en gecontroleerd?
49. Wordt de brandmeldinstallatie regelmatig onderhouden en gecontroleerd?

2. Wat moet je doen tijdens de brand?

Breekt er brand uit tijdens een opkomst, dan is de allereerste zorg om alle mensen in veiligheid te brengen. Speciale aandacht moet er zijn als er sprake is van overnachting in het clubhuis. Natuurlijk zijn alle maatregelen getroffen om brand te voorkomen. Mocht er desondanks toch brand uitbreken, dan moet blijken of alle oefeningen hebben geholpen.

2.1 Eerste handelingen

Breng eerst alle personen in veiligheid, zonder daarbij je eigen veiligheid uit het oog te verliezen. Denk daarbij aan de volgende punten:

- Het toevoegen van zuurstof kan de brand verergeren. Een deur opengooien of een raam inslaan, kan desastreuze gevolgen hebben.
- Sluit de gaskraan, als het mogelijk is.
- Het afsluiten van elektriciteit heeft als nadeel dat personen die eventueel nog in het gebouw zijn, in het donker hun weg naar buiten moeten zien te vinden.
- Blijf laag bij de grond als je jezelf door de rook een weg naar buiten moet banen. Rook verzamelt zich boven in het vertrek.
- Ben je met meer personen, geef elkaar dan een hand. Daarmee vergroot je de kans op redding.
- Als het goed is zijn er afspraken gemaakt voor een (veilige) verzamelplaats die kan worden gebruikt tijdens een ontruiming. Hierheen vlucht iedereen die het gebouw moet verlaten.

2.2 Hulpdiensten

Bel 112.

Meld kort wat er aan de hand is en geef de exacte plaats van de brand aan. De brandweer mag geen kostbare tijd verliezen met zoeken. De telefoon is dus van levensbelang. Heeft het clubhuis geen telefoonaansluiting, dan is een mobiele telefoon een uitkomst. Uiteraard is dat van tevoren geregeld. Lukt dit echter ook niet, dan moet de dichtstbijzijnde telefoon uitkomst bieden.

2.3 De zorg voor personen

Is de brandweer gearriveerd, geef dan een bondige uitleg:

- Zijn er nog mensen in het pand?
- Zijn er brandbare stoffen?
- Is er ontplofingsgevaar?

De volgende zaken zijn van belang als er personen in het clubhuis waren bij het uitbreken van de brand:

- Volg de instructies van de brandweer precies op. Ga in geen geval zelf de held uithangen om min of meer belangrijke zaken uit het vuur te redden. Jouw eerste (en laatste) zorg is de kinderen.
- Probeer in de nabijheid van het clubhuis opvang te regelen. Laat de kinderen in geen geval zelf op pad gaan maar hou ze bij elkaar tot de ouders zijn gewaarschuwd.
- Vraag de ouders hun kind(-eren) zelf te komen ophalen.
- Zorg in ieder geval dat de kinderen niet bij de brand gaan kijken. Vallen er slachtoffers te betreuren, laat dan het informeren van de ouders aan de politie over. Contact van ouders en leiding komt daarna aan de orde.

2.4 EHBO

Natuurlijk heb je nu profijt van de mensen met EHBO-diploma's in je groep. Zij weten precies wat je moet doen (en wat je niet moet doen) bij brandwonden of verstikking. Geef deze EHBO'ers ruim baan. Natuurlijk hebben EHBO'ers de beschikking over een complete EHBO-kist. Goed idee om daar ook afspraken over te maken. Wie controleert zeer regelmatig of de inhoud van de kist nog in orde is? Wie zorgt voor aanvulling?

2.5 Na de brand

In de meeste gevallen beginnen branden in Scoutingaccommodaties als er niemand in het pand is. Meestal krijgt dan een van de bestuursleden een telefoontje met de trieste mededeling. In zo'n geval is er doorgaans niet veel meer te doen dan de rokende puinhopen komen aanschouwen. Ga ervan uit,

dat de verslagenheid bij je collega's groot is. Een Scoutingclubhuis is een dierbare plek voor alle gebruikers. Het huilen staat je dan dus nader dan het lachen. Om er zelf weer snel bovenop te komen, is het belangrijk dat je je energie kunt richten op de wederopbouw. Het crisisteam kan nu aan de slag.

2.6 Stichting Salvage

Stichting Salvage is een landelijk werkende organisatie die na brand, in aanvulling op de diensten van brandweer en politie, hulp kan verlenen aan gedupeerden, directe maatregelen kan nemen om schade te beperken en een eerste waarneming namens verzekeraars kan uitvoeren. De bevelvoerende van de brandweer beoordeelt of Salvage moet worden ingeschakeld. Vindt hij dat gewenst, dan verzoekt hij de regionale alarmcentrale van de brandweer om de brand bij de Salvage-alarmcentrale te melden.

2.7 Checklist tijdens de brand

1. Zijn (binnen-)deuren en ramen gesloten?
2. Weet je waar de gaskraan zit?
3. Weet je hoe je de elektriciteit moet afsluiten?
4. Is er altijd een telefoon beschikbaar om hulpdiensten te bellen?
5. Heb je een plan voor de opvang van kinderen als er brand uitbreekt tijdens een opkomst?
6. Is er een (goed gevulde) EHBO-kist aanwezig?
7. Zijn er voldoende mensen met een (geldig) EHBO-diploma?
8. Zijn er afspraken over het nazien van de EHBO-kist?
9. Zijn er afspraken over de samenstelling van een crisisteam?

3. Wat moet je doen na de brand?

Wat moet je doen na de brand?

Daar sta je dan met een paar leden van de groep, te kijken naar de rokende puinhopen. De brandweer is nog bezig met wat nabluswerkzaamheden en jij vraagt je af waar je moet beginnen.

Trek je die halve katrol onder de troep vandaan of ga je ouders bellen? Maak je een noodprogramma voor de Welpen. De meeste groepen zijn net als Phoenix uit de as herrezen.

1. Voorkom herhaling

Soms worden groepen vaker slachtoffer van brandstichting. Houd rekening met mogelijke herhaling. Wijs hier ook de politie op. Permanente bewaking is niet haalbaar maar met de preventieve maatregelen moet je een eind kunnen komen.

2. Redden wat je nog redden kunt

In overleg met de brandweer zal duidelijk worden of je in de ruïne van je clubhuis mag komen. Dat is niet het geval als:

- er instortingsgevaar is;
- er gevaarlijke stoffen zijn vrijgekomen;
- de technische recherche nog een onderzoek moet verrichten.

Heb je toestemming om het terrein te betreden, dan is het nog niet verstandig om meteen zelf aan de slag te gaan. Als je gebouw en/of de inboedel verzekerd zijn, gaat meestal eerst een expert aan het werk. Die bepaalt de omvang van de schade. Zijn conclusies zijn bepalend voor de hoogte van het bedrag dat je groep gaat ontvangen. Mogelijk is ook de 'bereddering' meeverzekerd. Een gespecialiseerd bedrijf zorgt er dan voor dat alle materialen die geleden hebben van de brand behouden blijven, als het enigszins mogelijk is. Kisten met roetschade kunnen dan bijvoorbeeld weer toonbaar gemaakt worden. Is dit allemaal niet meer aan de orde, dan ben je zelf aan de beurt. Natuurlijk ga je proberen de materialen die nog in orde zijn, in veiligheid te brengen. Eerste probleem is dan dat je geen ruimte hebt om die materialen op te slaan. Een oproep aan andere Scoutinggroepen kan uitkomst bieden. In nood leer je je vrienden kennen. Bij dit 'reddingswerk' blijf je natuurlijk heel goed op de veiligheid letten. Laat dit werk dus niet door alle Scouts gezamenlijk doen. Er is vaak wel haast mee. Als jij de bruikbare materialen niet redt, doen ongewenste bezoekers het wel. Staat er nog een gedeelte van het gebouw overeind, let dan goed op of dat deel goed af te sluiten is. Zo'n half afgebrand clubhuis vormt voor sommige (pseudo-) pyromanen een echte uitdaging. Vaak worden er hekken geplaatst rond de overblijfselen van een afgebrand pand. Die houden een indringer echter nauwelijks tegen.

3. Eerste bijeenkomst na de brand

Met het redden van bruikbaar materiaal uit het afgebrande clubhuis is haast. Diezelfde haast heb je waarschijnlijk ook bij de rest van de werkzaamheden. Toch is het beter om eerst even pas op de plaats te maken. In een bijeenkomst met alle betrokkenen kun je afspreken wat jullie doelen zullen zijn en hoe je die wilt bereiken. Daartoe kun je met elkaar enkele belangrijke vragen beantwoorden:

- Willen we het clubhuis in dezelfde vorm herbouwen?
- Willen we van deze gelegenheid gebruikmaken om het clubhuis uit te breiden? Past die uitbreiding in het bestemmingsplan?
- Mag er op dezelfde plaats gebouwd worden?
- Is de brand een aanleiding om uit te kijken naar een andere locatie? Mogelijk een locatie in een kinderrijkere buurt of dichterbij vrije natuur?
- Is de brand een aanleiding om onderzoek te doen naar een fusie met een andere Scoutinggroep?
- Is de groep levensvatbaar genoeg om een moeilijke herbouwperiode te doorstaan?
- Is de groep kapitaalkrachtig genoeg om herbouw te betalen?
- Hoe gaat de groep zich in de toekomst ontwikkelen? Kun je met die ontwikkelingen rekening houden bij herbouw? Wijzen de antwoorden in de richting van herbouw, dan kun je verder met de volgende stap.

4. Richt een crisisteam op

In de periode na de brand moet je snel veel beslissingen nemen. Vorm hiervoor een crisisteam. Het crisisteam laat zich het best vergelijken met een dagelijks bestuur. Het is in staat snel te opereren. Uiteraard legt het team achteraf verantwoording af over de getroffen maatregelen, als dat vooraf niet met de betrokkenen te bespreken valt.

- Wie nemen er zitting in het crisisteam?
In een crisisteam nemen mensen zitting die in deze situatie verstand van zaken hebben. Waarschijnlijk zijn groeps- en/of stichtingsbestuursleden hiervoor de aangewezen personen. Het kan ook zijn dat in de groep leidinggevend en/of bij de ouders (bouwkundige of organisatorische) deskundigheid aanwezig is, maak daarvan gebruik. Het is prettig als leden van het team overdag in staat zijn om achter die zaken aan te gaan. Dit geldt vooral voor de eerste dagen na de brand.
- Hoe lang blijft het crisisteam actief?
Het crisisteam is vooral de eerste dagen volop in bedrijf. Als er geen sprake meer is van crisis, kan het team ontbonden worden. Gebruikelijk is dat dan een bouwteam of bouwcommissie aan de slag gaat.

5. Welke taken heeft het crisisteam?

De leden van het crisisteam hebben als taak om op korte termijn een hoop zaken te regelen. Denk aan:

- contact onderhouden met brandweer en politie;
- contact onderhouden met de verzekeringsmaatschappij;
- contact onderhouden met de gemeente;
- regelingen treffen voor de restanten van het gebouw;
- regelingen treffen voor het informeren van (jeugd-)leden en ouders;
- regelingen treffen voor vervangende ruimten en vervangend materiaal.

Het is handig als de leden van het crisisteam een taakverdeling maken. Ieder lid gaat met zijn of haar taak aan de slag. In een gezamenlijk overleg meldt iedereen zijn vorderingen. Maak van die overleggen korte aantekeningen, wellicht een soort logboek.

5.1 Informeer de eigen leden

De (jeugd-)leden van je Scoutinggroep moet je zeer snel en zorgvuldig informeren, uiteraard voor de eerstvolgende opkomst. In veel gevallen zal het nieuws al via gesprekken of de krant verspreid zijn. Ga er echter niet van uit, dat dat zo is. Alle leden en hun ouders moeten op de hoogte zijn van het trieste nieuws. Daarvoor zijn diverse mogelijkheden:

- Schrijf ouders en (jeugd-)leden een bericht (app of mail) of een brief. Je kunt daarbij gebruikmaken van voorbeeld teksten in bijlage B die je aanpast aan je eigen omstandigheden. In de brief roep je meteen op tot hulp. Het kan zijn dat je dan al een beeld hebt van de hulp die nodig is. Beschrijf dat meteen in de brief. Is dat niet het geval, dan blijft de oproep algemeen. Je komt er dan later wel op terug.
- Lukt het niet (meer) om alle leden tijdig met een bericht informeren, gebruik dan de telefoon.
- Op een informatieavond kun je alle directbetrokkenen op de hoogte brengen. De boodschap komt dan natuurlijk veel indringender over. Als je over een locatie kunt beschikken (school, kerkgebouw, wijkgebouw) dan is zo'n avond een aanrader. Je spreekt de mensen dan zelf, ze kunnen onmiddellijk reageren. Soms lukt het op zo'n avond mensen van politie of gemeente te gast te hebben. Als iemand van politie of brandweer aanwezig is, breng je vanzelfsprekend de dank van de groep over voor het reddingswerk. Op zo'n avond maak je de plannen voor de korte en lange termijn bekend, voor zover je die hebt. Het is een uitgelezen kans om rechtstreeks hulp te vragen.

5.2 Maken ook anderen gebruik van je gebouw, informeer die dan ook.

Denk daarbij aan wekelijkse huurders:

- Peuterspeelzaal of BSO;
- Zangvereniging;
- Muziekgroep;
- Denk ook aan huurders die komende tijd het gebouw of een deel ervan gereserveerd hebben;
- Scholen;
- Andere Scoutinggroepen die van plan zijn in jouw clubhuis op zomerkamp te gaan.

Afhankelijk van de beschikbare tijd gebruik je telefoon, e-mail of brief. Voor de brief kun je gebruikmaken van voorbeeld teksten in bijlage B.

5.3 Contact met de verzekeringsmaatschappij

Kijk de verzekeringspolis na om erachter te komen wat de reactie van de verzekeringsmaatschappij zal zijn. Neem dan contact op en informeer de maatschappij kort en bondig over de ramp. Maak aantekeningen van de telefoongesprekken die je voert. Vraag ook steeds nadrukkelijk met wie je gesproken hebt en noteer die naam. De verzekeringsmaatschappij zal een expert sturen die een taxatierapport maakt. Op basis van dat rapport wordt de hoogte van de uitkering bepaald.

- Informeer de expert zo goed mogelijk over de materialen die zich in je groepshuis bevonden.
- Vraag bij de speltakken na of daar misschien meer over die materialen bekend is.
- Inventariseer ook of er zich persoonlijke eigendommen in het clubhuis bevonden. Ga na of ze meeverzekerd zijn. Misschien kunnen de eigenaars die schade claimen bij hun eigen verzekeraar.

5.4 Contact met de gemeente

Neem zo spoedig mogelijk na de brand contact op met de gemeente. Het is niet precies aan te geven met wie dat contact zal moeten zijn. In een kleine gemeente is een gesprek met de wethouder wellicht aan te raden terwijl in een grotere gemeente een ambtenaar van Bouwen Woningtoezicht heel goed gesprekspartner kan zijn. Belangrijk is in ieder geval dat je het contact met de gemeente legt en onderhoudt. Je kunt via dit contact wellicht goed zakendoen als het gaan om vervangende ruimte voor de tijd dat je zonder clubhuis zit. Je komt de gemeente ook weer tegen als je over nieuwbouw gaat praten. Wellicht is de brand aanleiding om niet alleen over herbouw maar ook over uitbreiding te gaan praten. Allemaal zaken waarbij je de gemeente als gesprekspartner nodig hebt.

- Meld concreet dat je groep getroffen is door brand en geef een indruk van de omvang van de schade.
- Vraag of de gemeente in staat is voor een tijdelijk onderdak voor je groep te zorgen. Dat onderdak mag zonodig verspreid zijn over enkele locaties.
- Geef aan contact te willen houden, zeker als er over nieuwbouw gepraat gaat worden. Uit dit alles blijkt dat het verstandig is om het contact met de gemeente altijd 'op orde' te houden. Het is kwalijk als je na zo'n ramp nog een weg moet zien te vinden in het 'gemeentewoud'.

5.5 Vervangende ruimtes

Overleg met de leidinggevenden van de speltakken welke mogelijkheden er zijn om de programma's doorgang te laten vinden.

- Misschien blijkt in het overleg met de gemeente dat er vervangende ruimte is.
- Vraag andere Scoutinggroepen of er mogelijkheden zijn van hun gebouw gebruik te maken.
- Steek je licht op bij kerken, scholen, verenigingen.
- Vraag makelaars of er momenteel leegstaande (bedrijfs-)panden zijn.

Meestal zijn aanpassingen noodzakelijk. Vervangende ruimte is misschien pas na enige tijd beschikbaar. In dat geval moeten speltakken hun opkomsten misschien enige tijd zonder eigen ruimte houden. In bijlage D vind je een lijst met suggesties voor programma's die zonder clubhuis denkbaar zijn.

Behalve die praktische kant van de zaak is het belangrijk dat je de leidinggevenden gemotiveerd houdt. Je doet een beroep op hun creativiteit, uithoudingsvermogen, improvisatietalent en saamhorigheidsgevoel. Dat gaat een paar weken goed maar mag geen jaren duren. Voor die eerste periode is het echter van belang dat je schouder aan schouder bezig bent om te overleven.

5.6 Communicatie

Onder normale omstandigheden communiceer je heel wat af in een Scoutinggroep. Nu daar een brand bij is gekomen, zul je merken dat dat nog veel intenser wordt. Het is heel belangrijk dat je in al die berichten en boodschappen niemand vergeet. Daarvoor biedt een communicatieplan uitkomst. In zo'n plan staat heel kort omschreven wie wat wanneer moet weten. In bijlage A tref je informatie over een communicatieplan aan. Het crisisteam stelt het plan op en een van de leden bewaakt de uitvoering

ervan. Als het crisisteam opgeheven wordt, is het communiceren vast nog niet afgelopen. In dat geval gaat het plan over naar de persoon die vanaf dat moment verantwoordelijk is.

5.7 Richt een bouwcommissie op

Het crisisteam en/of bestuur kan proberen een bouwcommissie te installeren. De bouwcommissie is het aangewezen college om de bouw te begeleiden. De leden maken dankbaar gebruik van de informatie die het crisisteam al heeft verzameld. Het kan bijvoorbeeld al bekend zijn of er in principe vergunning verleend kan worden voor nieuwbouw. De bouwcommissie houdt bij welke zaken besproken zijn en welke vooruitgang daarmee geboekt is.

5.8 Vraag hulp

Een lid van het crisisteam kan zich bezighouden met het verkrijgen van hulp van anderen. Scoutinggroepen of andere (jeugd)verenigingen uit de buurt kunnen van dienst zijn bij het verlenen van onderdak, het lenen of geven van materialen en misschien zelfs het leveren van deskundigheid. Vragen staat vrij en in geval van nood zijn mensen altijd bereid meer te doen dan gewoonlijk. De trieste praktijk wijst uit, dat jouw groep niet het enige slachtoffer is. Via de regio is te achterhalen welke groepen in de buurt deze nare ervaring nog meer hebben gehad. Contact met deze groepen is aan te raden. Leden van die groepen zijn vast bereid te vertellen hoe zij uit de moeilijkheden zijn gekomen.

5.9 Voorbeeld van werkzaamheden crisisteam

Scouting Haaren werd in de nacht van 31 oktober op 1 november 1998 getroffen door brand. De ruimte van de Rowans bleek door brandstichting geheel verwoest te zijn. Er was veel water-, roet- en rookschade in overige delen van het gebouw. In de eerste dagen na de brand wist een zeer actief crisisteam veel te bereiken:

Zondag 1/11

- Brandmeester rond 2:00 uur.
- Firma die opruiming verzorgt, dekt rest van het pand af om waterschade te voorkomen.
- Eerste bezoek aan het gebouw.
- 's Morgens vroeg eerste bespreking.
- Afspraak met de wethouder.
- Brief bezorgd bij alle leden.
- Bijeenkomsten diverse stafteams.
- Aanbod andere organisatie om gebouw te gebruiken.
- Inventarisatie van verloren materialen.

Maandag 2/11

- Experts van opstal- en inboedelverzekering op bezoek.
- Tweede gesprek met wethouder over alternatieve locaties.

Dinsdag 3/11

- Firma begint met opruiming en reiniging overgebleven inventaris.
- Gebouw wordt afgezet met bouwhekken.
- Sloten worden vervangen.
- Er komt beperkt elektriciteit en water op het gebouw.
- Groepsbestuur bijeen over onderwerpen als alternatieve locaties en huidige inventaris.

Woensdag 4/11

- Leiding speltakken inventariseert overgebleven inventaris. Keuze tussen laten staan of elders opslaan.

Vrijdag 6/11

- Aannemer bekijkt bouwkundige staat van het gebouw.

Zaterdag 7/11

- Bezoeken aan diverse locaties om te bekijken of speltakken er opkomsten kunnen houden.

Zondag 8/11

- Tweede uitgebreide brief naar de leden waarin alle vorderingen staan. Verder staat er een schema in van de opkomsten met bijbehorende tijden en locaties.

Twee weken na de brand draaiden de speltakken weer door.

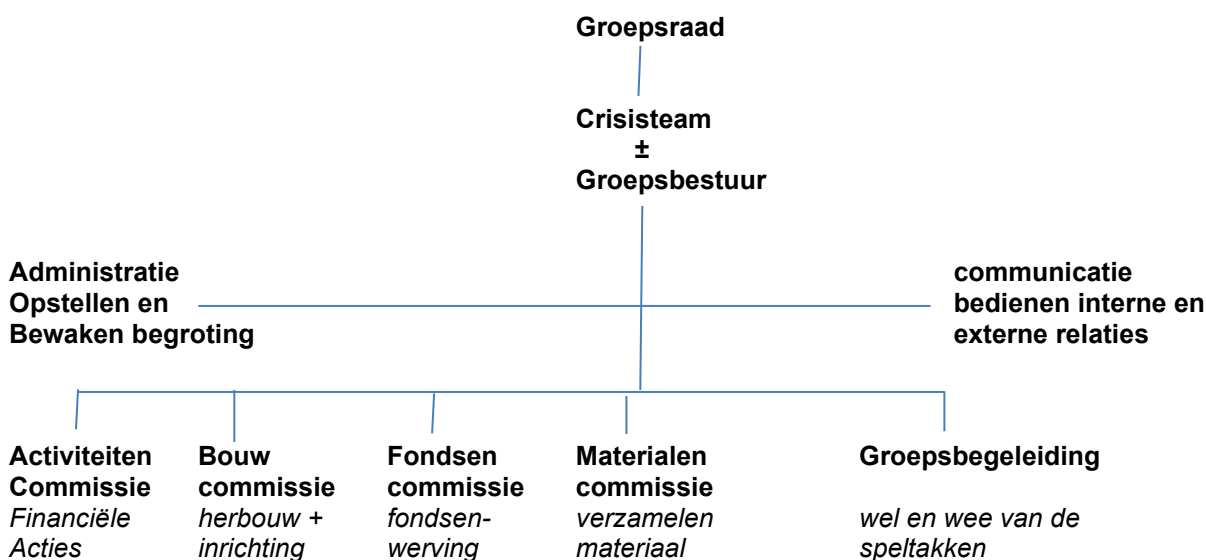
Het crisisteam bestond in dit geval uit vijf personen die de volgende taken uitvoerden:

- contacten gemeente en verzekering
- communicatie
- groepsbestuur/speltakcoördinator/locaties en beheerders
- inventaris/opruimen/schoonmaak
- verzekering/vastlegging

5.10 Voorbeeld van organisatie na de brand

De Martin Luther Kinggroep uit Kaatsheuvel had te maken met een brand die het hele clubhuis verwoestte. Kort na die ramp zette de groep een organisatie op poten die haar waarde bewees in de tijd tussen de brand en de opening van het nieuwe clubhuis.

Die organisatie ziet er in schema als volgt uit:

6. Zorg voor motivatie

Het is belangrijk dat je bij alle betrokkenen de moed erin houdt. Een afgebrand clubhuis is slecht voor je ledenbinding. Eerst zal er een gevoel van saamhorigheid ontstaan. Later merk je dat er slijtage optreedt. Vooral als nieuwbouw lang op zich laat wachten, is het gebruikelijk dat er leden vertrekken. De leiding wordt dubbel belast. De opkomsten zijn moeilijker te realiseren in een vervangende ruimte waar je geen eigen spullen mag ophangen omdat je er te gast bent. Het is natuurlijk ieders taak de motivatie op peil te houden. Het bestuur zal zich hier in het bijzonder toe geroepen voelen.

Mogelijkheden om die motivatie te verhogen zijn:

- het uitgeven van een regelmatig verschijnende brandbrief;
- bezoeken van de opkomsten;
- regelmatig aandacht voor resultaten op de website, op social media en/of in het groepsblad;
- aanvragen van een vrijwilligersprijs;
- het uitdelen van complimenten aan personen die zich verdienstelijk maken;
- kleine (symbolische) weggevertjes voor de betrokkene.

7. Hoe kom je aan geld?

Kiest je Scoutinggroep voor nieuwbouw of herbouw, dan is er hoe dan ook geld nodig. De meeste Scoutinggroepen beschikken zelf niet over een kapitaal waarmee ze onmiddellijk kunnen beginnen met bouwen. Met de brand heb je een sterk argument om aan te kloppen bij eventuele gulle gevers.

We maken hier onderscheid in drie soorten: sponsors, subsidiegevers en fondsen. Ook lees je in dit hoofdstuk over het Comité van Aanbeveling.

7.1 Sponsors

Een sponsor levert een bijdrage in geld, goederen of diensten en verwacht daarvoor een tegenprestatie. De waarde van die tegenprestatie is meestal niet exact gelijk aan die van het geleverde.

Een voorbeeld

Een aannemer is bereid om de overgebleven materialen in zijn loods te stallen. Daar staat tegenover dat de Scouts van je groep die loods een keer helemaal opruimen als alle materialen eruit zijn. Had je opslagruimte moeten huren, dan was je heel wat geld kwijt geweest. Deze sponsor doet dit niet uit winstbejag. Hij hoopt er uiteraard op termijn wel beter van te worden. De fictieve winst noemen we in dit geval goodwill. Hij kweekt bij een deel van zijn doelgroep een gunstige stemming door te sponsoren. Toch zal een sponsor niet zomaar blind in ieder avontuur stappen. Er zit een vorm van generositeit in zijn handelen, maar hij doet het niet louter uit liefdadigheid.

Over de tegenprestatie moet je zeker goed nadenken. Wat kan jouw groep betekenen voor een sponsor? We volstaan met mogelijke tegenprestaties. Breid de lijst uit en neem het mee als je een potentiële sponsor bezoekt om over dit onderwerp te praten. Voorbeelden van tegenprestaties bij sponsoring:

- alle auto's van het bedrijf wassen;
- shirtreclame;
- een naambord van het bedrijf op de gevel van je groepshuis;
- 'gratis' adverteren in je groepsblad;
- organiseren van een survival dag of -weekend voor de medewerkers van het bedrijf (let op veiligheid!);
- verlenen van assistentie bij festiviteiten op het bedrijf: parkeerwacht, serveeractiviteiten, garderobe-beheer, enz.;
- uitlenen materiaal voor zover dat er nog is: aanhangwagen, tenten, touwen, klimuitrusting;
- na herbouw aanbieden van rustige vergaderfaciliteit.

Zoek gericht

Ga gericht op zoek naar sponsors. Een bouwbedrijf kan bij nieuwbouw veel voor je betekenen als het gaat om diensten of materialen. Het ligt minder voor de hand om een conservenfabriek om hulp te vragen. Het zou kunnen dat de vrachtwagens ingezet worden bij de verhuizing naar het nieuwe pand, maar het is ook mogelijk geld te vragen als vorm van sponsoring. Zoek eerst in de kring van ouders. Ga in je bestand na welke beroepen en bedrijven vertegenwoordigd zijn. Deze mensen zullen het je misschien zelfs kwalijk nemen als je voor een dienst die zij hadden kunnen verlenen naar een ander gaat. Ze kunnen nu eindelijk eens iets terugdoen.

Verzendlijst

Zet je sponsors op de verzendlijst die je als groep gebruikt. Ze ontvangen dan 'automatisch' bijvoorbeeld de informatiebrief die je naar alle betrokkenen stuurt.

Sponsorbeleid

Goed om te weten wanneer je sponsoring aan wilt gaan met bedrijven, is met welke bedrijven je wel en niet in zee wilt gaan. Zo is bijvoorbeeld binnen de landelijke vereniging Scouting Nederland afgesproken dat Scouting Nederland geen relaties aangaat met bedrijven of organisaties die iets te maken hebben met:

- alcohol, roken en drugs;
- seks of seksuele artikelen;
- wapens;
- omstreden bedrijven;
- politieke partijen;
- of directe concurrenten van de ScoutShop.

7.2 Subsidiegevers

Onder subsidiegevers verstaan we meestal overheden die met een geldbedrag over de brug komen. Subsidieregels verschillen per gemeente en provincie. Daarom is het moeilijk daar in zijn algemeenheid iets over te zeggen. Het toont wel aan dat het belangrijk is de relatie met de overheid (meestal de gemeente) goed te onderhouden. Zorg dat je ook in beeld bent als er geen brand is:

- laat je gezicht zien op de nieuwjaarsreceptie;
- neem deel aan de gemeentelijke verenigingsmarkt;
- vraag een gesprek met een nieuwe wethouder aan om je club voor te stellen.

Allemaal te laat natuurlijk als er brand is geweest. Toch moet je de gemeentelijke overheid actief (en positief) benaderen als er een ramp heeft plaatsgevonden. De gemeente kan een belangrijke partner zijn. Vraag verantwoordelijke personen om advies bij het indienen van een subsidieaanvraag. Stuur niet op goed geluk een briefje naar een afdeling op het gemeentehuis in de hoop dat de ontvangende ambtenaar jouw schrijven wel zal neerleggen op het juiste bureau. Persoonlijk contact is hierbij van cruciaal belang. Denk eraan dat subsidie soms zowel mogelijk is op de nieuwbouw van je clubhuis, als op materiaal. Natuurlijk ben je de gemeente ook al tegengekomen als het gaat om vergunningen en eventuele wijzigingen van bestemmingsplannen. Je ziet dat je de gemeente hard nodig hebt als partner om je doel te bereiken.

7.3 Fondsen

Je kunt een deel van het bedrag dat je nodig hebt proberen te verwerven bij fondsen. Dit zijn instellingen die aanzienlijke bedragen beheren. [Hier](#) vind je een fondsenlijst. Denk niet dat je alleen maar een telefoontje hoeft te plegen om je nieuwe clubhuis gefinancierd te krijgen. Het is ook niet verstandig om een door-gekopieerde brief te sturen naar alle adressen die je op de lijst ziet staan. Je schiet met hagel en hoopt altijd wel iets te raken. Zo werkt het niet.

Met een aantal fondsen heeft Scouting Nederland afspraken over de manier waarop aanvragen ingediend moeten worden. Hou je aan die regels. Je bezorgt je groep een teleurstelling en de fondsbeheerders extra werk als je het niet doet. Vraag advies bij het indienen van je aanvraag. Het ene fonds komt met geld over de brug als het gaat om nieuwbouw voor Scouts met een handicap, een ander fonds kan van dienst zijn bij de aanschaf van nieuw kampeermateriaal. Er is wat studie voor nodig maar dat kan lucratief zijn.

7.4 Comité van Aanbeveling

Om je Scoutinggroep er weer bovenop te helpen, moet je alle registers opentrekken. In dit geval kan het verstandig zijn om wat 'grote namen' te verzamelen en hen te vragen mee te doen in een comité van aanbeveling. Het klinkt wat banaal maar veel mensen zijn sneller geneigd om over de brug te komen als bekende plaatsgenoten hun handtekening onder een actie zetten. Wie zitting neemt in het Comité van Aanbeveling, hoeft daar nauwelijks tijd aan te besteden. Het kan zijn dat je een keer een fotosessie wil houden. Misschien vraag je de leden van het Comité een keer een brief te ondertekenen. Schrijven kun je zelf wel, dat hoeven deze mensen niet te doen. Probeer plaatselijke bekendheden bereid te vinden dit voor je groep te doen. Ook hier geldt dat het beter is als je zulke contacten al hebt, voor je groep in nood zit. Is de ramp eenmaal een feit en heb je nog nooit contact gehad, dan moet je de stoute schoenen maar aantrekken en het doel van je komst goed uitleggen. Het is in ieder geval een zeer sympathiek doel. Het wil wel helpen als jouw 'slachtoffer' vroeger zelf lid is geweest van Scouting of een voorloper daarvan. Misschien kun je dat uitzoeken vóór je een bezoek aflegt. Een Comité van Aanbeveling verdient in ieder geval aanbeveling. Warm aanbevolen!

8. Financiële acties

Met bovenstaande geldbronnen ben je zeker nog niet 'uit de brand'. Acties zijn nodig om het geld bij elkaar te sprokkelen. Scoutinggroepen zijn erg creatief in het bedenken van financiële acties en zeer actief in het uitvoeren ervan. Een greep uit de vele mogelijkheden:

- heitje voor een karweitje;
- verkopen van oliebollen - bloembollen - planten - kerstbomen - pennen - steentjes - loten - cake - kalenders - boeken - enz.;
- rommelmarkt;
- 'kermisactiviteiten' op Koninginnedag;
- verhuur van materiaal;

- rondbrengen van gemeentelijk materiaal: containers, speciale zendingen;
- klimmuur of hindernisbaan op braderie.

Aanwijzingen bij de acties:

- De lijst is natuurlijk veel langer want ook zonder brand zitten Scoutinggroepen altijd in geldnood. Gebruik de acties die de groep in het verleden veel geld opleverden. Voer die acties met verdubbelde hevigheid. Het is je dubbel duidelijk waarom je het doet.
- Bekijk van geval tot geval of jeugdleden aan de acties kunnen meedoen. Het is goed voor de saamhorigheid om er met zijn allen de schouders onder te zetten. Als het onttaardt in kinderarbeid, ga je te ver.
- Open een speciaal bankrekeningnummer waarop gulle gevers hun bijdragen kunnen storten. Meld dat nummer iedere keer als je in de publiciteit komt. Je kunt het ook standaard op je briefpapier zetten.
- Het is handig als je een speciaal actiecomité opricht. Deze personen krijgen de opdracht zich uitsluitend met die acties bezig te houden.

9. De wederopbouw

Bij het proces van wederopbouw spelen verschillende factoren een rol:

Levensvatbaarheid van de groep

Hoe groot of klein de schade ook uitpakt, je zult weer terug willen naar de situatie van voor de brand. Alle speltakken draaiden, er was sprake van een sterke groep. Was dat niet het geval, dan moet je je afvragen of de groep nog levensvatbaar is als er na een aantal jaren eindelijk weer een clubhuis staat. Zijn er dan nog leden die erin komen spelen? Hou er ook rekening mee dat een lange bouwperiode ledenverlies kan betekenen. Was je Scoutinggroep al zieltogend, dan moet je je afvragen of je alle energie in wederopbouw wil steken. Overweeg of het dan beter is aansluiting te zoeken bij een andere groep.

Grijp je kansen

Gaan we uit van het eerdergenoemde standpunt (de sterke groep), dan loont wederopbouw zeker. Probeer dan zelfs of je uit deze tegenslag voordeel kunt putten. Tegenslag is dan de basis voor nieuwe kansen. Benut ze! Het clubhuis van Scoutinggroep De Fakkeldraagsters in Soest werd in 2000 getroffen door brand. In de twee jaar dat de herbouw van het clubhuis duurde, zocht en kreeg de groep meer publiciteit in de lokale media dan in de tien jaar daarvoor bij elkaar. Een ander voordeel haalde de groep bij het vinden van nieuwe bestuursleden. Ouders die hadden meegewerkt in de bouwcommissie wilden na de herbouw zitting nemen in het stichtingsbestuur. In de brand, uit de brand!

De bouwcommissie aan het werk

Als de schade-expert van de verzekeringsmaatschappij zijn werk heeft gedaan, wordt duidelijk hoe de kaarten liggen.

- Wat vergoedt de verzekering?
- Over hoeveel geld beschikt de groep?
- Hoeveel geld mag de hele of gedeeltelijke nieuwbouw kosten?
- Wat ben je aan inventaris en materiaal kwijt?

Weet je eenmaal hoe de financiële kant van de zaak er uit ziet, dan kan de bouwcommissie aan de slag. In deze commissie nemen personen zitting die verstand van zaken hebben. Zoek deze 'deskundigen' eerst in de eigen gelederen. Lukt dat niet, vraag dan buitenstaanders.

Programma van Eisen

De bouwcommissie krijgt als opdracht de bouw van een nieuw (deel van het) clubhuis te realiseren. Daartoe zullen ze eerst met de gebruikers rond de tafel moeten om een Programma van Eisen (PVE) op te stellen. Van dat programma uitgaand, zoeken ze contact met een architect, aannemer of bouwbedrijf.

Aanspreekpunt

De bouwcommissie is het aanspreekpunt voor alle betrokkenen binnen en buiten de groep. Niet iedereen van je groep gaat zomaar contact opnemen met de aannemer. Die contacten

verlopen via de bouwcommissie. De architect zal ook alleen maar zakendoen met (een lid van) deze commissie. Dat houdt de communicatie duidelijk.

Eind van het werk

De bouwcommissie is klaar met haar taak als de nieuwbouw geheel afgerond is. Leden van deze commissie zijn dan ook actief met de aannemer bij de oplevering. Als alles tot volle tevredenheid is, kan de bouwcommissie opgeheven worden.

10. Afwerking en inrichting

Het kostte veel moeite om een nieuw gebouw neer te zetten. Het kost minstens zoveel energie om het gebouw af te werken en in te richten. Voor de hand ligt dat de bouwcommissie zich bezighoudt met de grove afwerking. Daarna is het de beurt van de gebruikers. De inrichtingscommissie - voor zover aanwezig - kan de wensen inventariseren.

- Laat iedere speltak een verlanglijst opstellen, bijvoorbeeld op basis van een bedrag. De speltak kan zelf bepalen waaraan ze het bedrag willen uitgegeven.
  - Gezamenlijke materialen zoals kapstokken, lampen en een tafeltennistafel, komen voor rekening van de groep.
  - Wacht niet te lang met inventariseren. Je hebt dan de kans om op voordeelaanbiedingen te wachten en toe te slaan als dat mogelijk is.
  - Probeer korting te bedingen voor grotere hoeveelheden.
  - Probeer ook korting te bedingen voor kleine hoeveelheden. Veel bedrijven zijn toeschietelijk als het om jeugdwerk gaat.
-
- Bekijk van geval tot geval of jeugdleden aan de acties kunnen meedoen. Het is goed voor de saamhorigheid om er met zijn allen de schouders onder te zetten. Als het onttaardt in kinderarbeid, ga je te ver.
  - Open een speciaal bankrekeningnummer waarop gulle gevers hun bijdragen kunnen storten. Meld dat nummer iedere keer als je in de publiciteit komt. Je kunt het ook standaard op je briefpapier zetten.
  - Het is handig als je een speciaal actiecomité opricht. Deze personen krijgen de opdracht zich uitsluitend met die acties bezig te houden.

3.9 De wederopbouw

Bij het proces van wederopbouw spelen verschillende factoren een rol:

Levensvatbaarheid van de groep

Hoe groot of klein de schade ook uitpakt, je zult weer terug willen naar de situatie van voor de brand. Alle speltakken draaiden, er was sprake van een sterke groep. Was dat niet het geval, dan moet je je afvragen of de groep nog levensvatbaar is als er na een aantal jaren eindelijk weer een clubhuis staat. Zijn er dan nog leden die er in komen spelen? Hou er ook rekening mee dat een lange bouwperiode ledenverlies kan betekenen. Was je Scoutinggroep al zieltogend, dan moet je je afvragen of je alle energie in wederopbouw wil steken. Overweeg of het dan beter is aansluiting te zoeken bij een andere groep. Triest maar wel realistisch.

Grijp je kansen

Gaan we uit van het eerder genoemde standpunt (de sterke groep), dan loont wederopbouw zeker. Probeer dan zelfs of je uit deze tegenslag voordeel kunt putten. Tegenslag is dan de basis voor nieuwe kansen. Benut ze! Het clubhuis van Scoutinggroep De Fakkeldraagsters in Soest werd in 2000 getroffen door brand. In de twee jaar dat de herbouw van het clubhuis duurde, zocht en kreeg de groep meer publiciteit in de lokale media dan in de tien jaar daarvoor bij elkaar. Een ander voordeel

haalde de groep bij het vinden van nieuwe bestuursleden. Ouders die hadden meegewerkt in de bouwcommissie wilden na de herbouw zitting nemen in het stichtingsbestuur. In de brand, uit de brand!

De bouwcommissie aan het werk

Als de schade-expert van de verzekeringsmaatschappij zijn werk heeft gedaan, wordt duidelijk hoe de kaarten liggen.

- Wat vergoedt de verzekering?
- Over hoeveel geld beschikt de groep?
- Hoe duur moet hele of gedeeltelijke nieuwbouw kosten?
- Wat ben je aan inventaris en materiaal kwijt?

Weet je eenmaal hoe de financiële kant van de zaak er uitziet, dan kan de bouwcommissie aan de slag. In deze commissie nemen personen zitting die verstand van zaken hebben. Zoek deze 'deskundigen' eerst in de eigen gelederen. Lukt dat niet, vraag dan buitenstaanders.

Programma van Eisen

De bouwcommissie krijgt als opdracht de bouw van een nieuw (deel van het) clubhuis te realiseren. Daartoe zullen ze eerst met de gebruikers rond de tafel moeten om een Programma Van Eisen (PVE) op te stellen. Van dat programma uitgaand, zoeken ze contact met een architect, aannemer of bouwbedrijf.

Aanspreekpunt

De bouwcommissie is het aanspreekpunt voor alle betrokkenen binnen en buiten de groep. Niet iedereen van je groep gaat zomaar contact opnemen met de aannemer. Die contacten verlopen via de bouwcommissie. De architect zal ook alleen maar zaken doen met (een lid van) deze commissie. Dat houdt de communicatie duidelijk.

Eind van het werk

De bouwcommissie is klaar met haar taak als de nieuwbouw geheel afgerond is. Leden van deze commissie zijn dan ook actief met de aannemer bij de oplevering. Als alles tot volle tevredenheid is, kan de bouwcommissie opgeheven worden.

3.10 Afwerking en inrichting

Het kostte veel moeite om een nieuw gebouw neer te zetten. Het kost minstens zoveel energie om het gebouw af te werken en in te richten. Voor de hand ligt dat de bouwcommissie zich bezighoudt met de grove afwerking. Daarna is het de beurt van de gebruikers. De inrichtingscommissie - voor zover aanwezig - kan de wensen inventariseren.

- Laat per speltak een verlanglijst opstellen, bijvoorbeeld op basis van een bedrag. Iedere speltak kan zelf bepalen waaraan ze het bedrag willen uitgeven.
- Gezamenlijke materialen zoals kapstokken, lampen en een tafeltennistafel, komen voor rekening van de groep.
- Wacht niet te lang met inventariseren. Je hebt dan de kans om op voordeelaanbiedingen te wachten en toe te slaan als dat mogelijk is.
- Probeer korting te bedingen voor grotere hoeveelheden.
- Probeer ook korting te bedingen voor kleine hoeveelheden. Veel bedrijven zijn toeschietelijk als het om jeugdwerk gaat.

3.11 Checklist na de brand

1. Heb je maatregelen getroffen om snelle herhaling van brand te voorkomen?
2. Is de plek des onheils voldoende afgeschermd om ongewenst bezoek buiten te houden?
3. Wie nemen er zitting in het crisisteam?
4. Is er een goede taakverdeling in het crisisteam?
5. Zijn de eigen leden en hun ouders geïnformeerd?
6. Is de verzekeringsmaatschappij op de hoogte gebracht?
7. Zijn naburige Scoutinggroepen op de hoogte?
8. Inventariseer de klussen en zet ze op een lijst. Maak een rangschikking in tijd.
9. Zijn de huurders en andere gebruikers op de hoogte gebracht?
10. Heb je overzichten per lokaal van de materialen die verloren zijn gegaan?
11. Heb je - ook zonder brand - al regelmatig contact met de gemeente?
12. Is er een communicatieplan gemaakt?
13. Is er sprake van verslaglegging bij de diverse besprekingen?
14. Weet je welke andere Scoutinggroepen recent getroffen zijn door brand?
15. Heb je de regio geïnformeerd?
16. Is er een bouwcommissie gevormd?

4. Na de nieuwbouw

Een heuglijk moment. Na de zwarte periode waarin je groep verkeerde, is het tijd voor feest. De opening van je nieuwe clubhuis is zeker een feest waard. Je kijkt terug op een tijd waarin veel energie is gestoken in de wederopbouw. Zo'n nieuw onderkomen is het resultaat van gezamenlijk gepleegde inspanningen. Als het resultaat positief is, heb je vast ook een goed gevoel over het proces dat tot dit resultaat leidde. In zo'n opbouwfase merk je dat het heel goed is om samen aan een gemeenschappelijk doel te werken. Je moet dan ook je uiterste best doen om die positieve sfeer na de opening vast te houden. Het is niet nodig om er een brand voor te stichten, maar je ziet dat de saamhorigheid in een groep toeneemt bij zo'n ramp.

4.1 Het openingsfeest

Grijp de opening van je nieuwe clubhuis aan voor een feest. Feesten kan iedereen, een gebruiksaanwijzing is hier dus niet nodig. Enkele aandachtspunten:

- Denk eraan dat een feest voor volwassenen niet automatisch een feest voor kinderen is.
- Zorg voor een programma waarbij er voor iedereen iets feestelijks te beleven valt. Misschien betekent het, dat je dan voor twee programma's zorgt.
- Nodig alle betrokkenen uit dit feest bij te wonen.
- Vraag iedere commissie wie er allemaal geholpen hebben om de brand te boven te komen.
- Een receptie met een knallend begin is een vorm waarin iedere volwassene zich goed kan vinden. Het geeft je de mogelijkheid aan het begin van die bijeenkomst de nodige mensen in het zonnetje te zetten. Wie daar niet bij kan zijn, heeft zo lang de receptie duurt nog de gelegenheid om te komen feliciteren.
- Een opvallende openingshandeling doet het goed in de pers, is aantrekkelijk om naar te kijken en wijkt gelukkig af van wat je zo vaak ziet: de wethouder die een sleutel aangeboden krijgt op een kussentje. Dat kan vast spannender. Zet daar je tanden ook nog even in. Zo'n opening is tenslotte de kroon op het werk van heel veel mensen.

4.2 Bedank iedereen

Zet echt alle betrokkenen in het zonnetje. Bij de opening van je clubhuis spreek je woorden van dank tot iedereen die zich heeft ingezet. Doe het zorgvuldig, vergeet echt niemand. Jezelf bedanken kun je natuurlijk niet. Het is goed als anderen daar aan denken. Behalve met woorden, kun je de helpers op andere manieren laten blijken dat je hun inzet zeer waardeert. Er zijn verscheidene mogelijkheden:

- Maak iemand erelid van je groep. Zo'n persoon ontvangt het groepsblad, komt op hoogtijdagen opdraven en voelt zich welkom bij de groep.
Vraag het vriendschapsteken aan voor personen van buiten de vereniging die zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt. Aanvragen kun je doen bij Scouting Nederland. Aan deze geste zijn kosten verbonden.
- Reik een gouden waarderingsteken van Scouting Nederland uit. Een aanvraag hiervoor verloopt ook via Scouting Nederland. Aan deze tekens zijn ook kosten verbonden.
- Maak zelf een ereteken. Voordeel is, dat je dat in grote oplage kunt doen. Laat de jeugdleden van je groep hieraan meewerken. Zo'n ereteken kan een mooi aandenken zijn dat mensen nog jarenlang koesteren.
- Organiseer een bijzonder uitstapje voor een groep betrokkenen. Het hoeft niet meteen heel duur te zijn. Soms is het al voldoende als je een Scoutingprogramma ombouwt tot iets wat voor je doelgroep geschikt is:
  - een speurtocht met opdrachten;
  - een natuurtocht;
  - een fietspuzzeltocht;
  - een lichte survival;
  - een afsluitende maaltijd (door Explorers bereid) maak je er een echte Scoutinggebeurtenis van.
- Het is leuk als die dank naar buiten toe zichtbaar is. Vermeld de namen van de te bedanken personen in je persbericht. Niemand zit er op te wachten zijn naam in de krant te lezen maar het toont wel aan hoe dankbaar de groep is en hoe zorgvuldig je daarmee wil omgaan. Zeker bij sponsors en fondsen is dit bijna een vereiste. Met positieve publiciteit kun je voor deze geldgevers eindelijk iets terugdoen.

- Enkele betrokkenen kun je meestal alleen maar schriftelijk bedanken. Dat geldt bijvoorbeeld voor de geldgevers van fondsen. Schrijf een prettige brief waarin je meldt hoe fantastisch de bouw verlopen is, mede dankzij de financiële steun van de geadresseerde. Voeg eventueel foto's bij. Ontvangers van je brief zijn natuurlijk van harte welkom bij de feestelijke opening maar misschien maken vertegenwoordigers van fondsen niet snel gebruik van de uitnodiging. Laat duidelijk blijken dat je groep dankbaar is voor alle hulp. De manier waarop je bedankt, komt er minder op aan. Als je het maar doet. Vergeet daarbij echt niemand:
- Bedank de brandweer voor het adequate bluswerk.
- Bedankt de politie voor de bewaking gedurende de eerste dagen na de brand.
- Geef de gemeente een pluim omdat ze je van dienst was bij de procedures rond vergunningen.
- Vergeet de omwonenden niet. De melding van de brand kwam van de overbuurman. Maandenlang zaten de buurtbewoners in de troep van de nieuwbouw.
- Sponsors, subsidiegevers en fondsen komen natuurlijk 'automatisch' aan de beurt voor een bedankje.
- De ouders bedank je voor het feit dat ze zonder mopperen al die tijd zoon of dochter hebben gebracht en gehaald naar een verre locatie. Hulde!
- De aannemer krijgt alle lof omdat de oplevering twee weken eerder plaatsvond dan gepland was.
- Tenslotte komen de leden van het crisisteam en de noeste bouwers aan de beurt. Het is een hele waslijst. Bedanken hoort onverbrekkelijk bij het vragen van gunsten, goederen of diensten.

4.3 Checklist voor het openingsfeest

1. Is je lijst van gasten compleet?
2. Heb je tijdens het proces van wederopbouw een lijst van namen bijgehouden?
3. Wat kun je verzinnen om van de feestelijke opening echt iets bijzonders te maken?
4. Is de opening net zo leuk voor de jeugdleden als voor de volwassenen?
5. Is de opening begroot?
6. Zijn echt alle betrokkenen bedankt?
7. Bundel je alle gespreksverslagen?

Bijlagen

Met de bijlagen in dit hoofdstuk maak je het jezelf gemakkelijk. Kopieer de delen die je kunt gebruiken en pas de teksten aan je eigen situatie aan.

A. Communicatie

Wie moet wat wanneer weten? Dat is in essentie een communicatieplan. We gaan hier eerst in op de doelgroepen en boodschappen

Doelgroepen en boodschappen

Voor alle doelgroepen geldt, dat er waarschijnlijk nog veel meer boodschappen zijn dan je hier ziet. Met het bouwbedrijf heb je geregeld overleg, met het Comité van Aanbeveling zijn er gesprekken, bij de wethouder moet je meer dan eens op bezoek. Bij ieder contact heb je iets te melden. Het is in dit verband niet nuttig om al die contactmomenten te noemen. De belangrijkste boodschappen staan hier opgesomd. In het overzicht hieronder komen eerst interne doelgroepen aan bod. Neem die volgorde in acht: intern gaat voor extern. Het is heel slordig als een leidster van een buitenstaander moet horen dat haar clubhuis tot de grond toe is afgebrand. De grens tussen interne en externe doelgroepen is natuurlijk nooit helemaal scherp te trekken. Kinderen van omwonenden kunnen lid zijn van de groep. We onderscheiden de volgende doelgroepen:

Leidinggevenden

Deze doelgroep staat niet voor niets op de eerste plaats. Je leidinggevenden worden hard geconfronteerd met de brand. De eerstvolgende opkomst staan ze letterlijk in de kou en met lege handen. Tijdens het proces van wederopbouw heb je deze personen heel hard nodig. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand, informatie over de toedracht;
- Verzoek om medewerking bij informeren van jeugdleden;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Verzoek om alternatieve programmering uit te voeren;
- Melding van de toekomstplannen;
- (Verzoek om hulp bij wederopbouw op basis van deskundigheid);
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank en complimenten.

Zoals gezegd, heb je de leidinggevenden van de groep heel hard nodig. In de periode tussen brand en opening van je nieuwe clubhuis is dit de groep die het meest contact met 'de klant' heeft, net als in een 'gewone' periode. Van je leidinggevenden zal het afhangen of de omvang van de groep gelijk blijft. Het is gebruikelijk dat jeugdleden afhaken als de programma's minder interessant en saai zijn. De leiding moet dan ook alle zeilen bijzetten om steeds een daverend programma te realiseren. Schakel hierbij desnoods hulp van deskundigen in, zoals trainers of spelcoördinatoren. Net als bij iedere betrokkene is het voor deze doelgroep belangrijk dat je de stemming erin houdt. Toon belangstelling bij het reilen en zeilen van de speltakken. Ga langs bij opkomsten. Probeer zaken te 'regelen' waaraan veel behoefte is. Een klein cadeautje als erkenning doet af en toe wonderen. Zoek het niet uitsluitend in iets materieels. Het feit dat je aandacht hebt voor iemands moeilijke situatie, kan al heel veel zeggen.

Jeugdleden

De jeugdleden vormen de kern van je groep. Zonder jeugdleden hoef je niet eens een nieuw pand te bouwen. Je moet dan ook alles op alles zetten om de boel bij elkaar te houden. Dat doe je vooral via de leidinggevenden. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand, informatie over de toedracht;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Melding van alternatieve opkomsttijden en -plaatsen;
- Melding van de toekomstplannen;
- (Verzoek om hulp bij wederopbouw);
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank en complimenten.

Nadat de jeugdleden geïnformeerd zijn over de ramp, is het van belang dat ze goed op de hoogte zijn van de alternatieve plaatsen en tijden van de opkomsten. Zorg dat daar nooit iets misgaat. Het is

vervelend als ouders met hun kinderen eerst de halve stad door moeten voor ze erachter komen, dat de opkomst deze keer in het wijkgebouw is. Regel dit waterdicht. De oudere jeugdleden kun je rechtstreeks informeren, de jongsten krijgen de boodschappen via hun ouders.

Ouders

Deze doelgroep hou je van nature al te vriend. In de oudergeleding tref je vaak mensen die veel voor je groep (dus voor hun kinderen) kunnen betekenen. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand, informatie over de toedracht;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Melding van alternatieve opkomsttijden en -plaatsen;
- Melding van de toekomstplannen;
- Verzoek om hulp bij wederopbouw op basis van deskundigheid;
- Verzoek om financiële hulp;
- Verzoek om hulp bij de uitvoering van de programma's;
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank en complimenten.

Veel ouders zullen het nieuws over de brand al uit andere bronnen vernomen hebben. Toch stel je de ouders officieel op de hoogte van de ramp. Voor zover dat al mogelijk is, loop je al wat vooruit op de opkomsten van de jeugdleden in de nabije toekomst. Als de groep onder druk staat, is het prettig en wenselijk dat die druk gelijkmatig wordt verdeeld. Je kunt dus ook een beroep doen op ouders om bij de opkomsten te assisteren. Is er een sporttrainer in de groep? Prima, ga oefenen voor de Olympische Scoutingspelen. Heeft iemand een diploma handvaardigheid? Mooi, daar kunnen veel kinderen van meegenieten.

Bestuursleden

Leden van het groeps- en stichtingsbestuur hebben een andere relatie met de groep dan de leidinggevend. Ze worden niet onmiddellijk geconfronteerd met een opkomst die niet doorgaat. Ze zijn echter wel van groot belang bij het scheppen van voorwaarden voor deze opkomsten. Van de deskundigheid van deze personen maak je in dit geval graag gebruik. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand, informatie over de toedracht;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Melding van alternatieve opkomsttijden en -plaatsen;
- Melding van de toekomstplannen;
- Verzoek om hulp bij wederopbouw op basis van deskundigheid;
- Verzoek om financiële hulp;
- Verzoek om hulp bij de uitvoering van de programma's;
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank en complimenten.

Het lijstje komt geheel overeen met dat van de ouders. Al zal het voor de penningmeester van het stichtingsbestuur minder belangrijk zijn de opkomsttijden te weten, toch moet zij of hij op de hoogte zijn. Sluit niemand uit van informatie. Het kan ook zijn dat iemand uit het bestuur razend handig is bij het uitzetten van een fietsenrally. Dat is in zo'n geval zeer welkom. Vragen dus!

Omwonenden

Voor sommige burens kan de brand heel bedreigend zijn geweest. Hou daar rekening mee in je berichtgeving. Hoewel het hier om een externe doelgroep gaat, kunnen burens zeer betrokken zijn. Voorbeeld teksten:

- Nadere mededelingen over de toedracht;
- Melding van de toekomstplannen;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Verzoek om hulp bij sociale controle;
- Verzoek om hulp bij wederopbouw;
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank en complimenten.

Kort na de brand liggen de resten van het gebouw en de inventaris misschien open en bloot. Het is niet de bedoeling dat daar ongewenste scharrelaars op af komen. De omwonenden kunnen je van

dienst zijn door een oogje in het zeil te houden. Geef telefoonnummers door van personen die ze in zo'n geval kunnen waarschuwen.

Huurders, gebruikers

Maken anderen ook gebruik van je gebouw, dan moeten ze zo snel mogelijk weten dat er voorlopig geen gebouw is. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand;
- Melding van de gevolgen voor de huurder/gebruiker;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Melding van de toekomstplannen;
- Verzoek om hulp bij wederopbouw op basis van deskundigheid;
- Verzoek om financiële hulp;
- (Uitnodiging voor de opening).

Huurders en gebruikers van je gebouw zijn net zo zeer slachtoffers als je eigen groep. Net zo goed als je aan de huurder vraagt of hij alternatieve ruimte weet, kun je hem of haar ook van dienst zijn met binnenkomende tips. Voor een peuterspeelzaal kan een ruimte geschikt zijn die voor een Scoutinggroep niet in aanmerking komt.

Andere (Scouting-)groepen

Misschien kunnen andere verenigingen je groep uit de brand kunnen helpen. Het gaat dan vooral om vervangende ruimte en materiaal. Misschien is er zelfs tijdelijk een 'logeerpartij' van leden te regelen. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand;
- Verzoek om tips voor alternatieve ruimte;
- Verzoek om materiaal;
- Verzoek om tijdelijke uitwisseling van leiding, jeugdleden;
- Melding van de toekomstplannen;
- Verzoek om hulp bij wederopbouw op basis van deskundigheid;
- Uitnodiging voor de opening;
- (Verzoek om financiële hulp);
- Dank en complimenten.

Leden van andere Scoutinggroepen weten precies wat er in een groep omgaat. Het ligt voor de hand dat een verzoek om hulp niet aan dovemans oren gericht is. Het is misschien mogelijk enkele programma's samen te draaien, tijdelijk enkele kinderen van jouw groep bij de andere groep te laten meedoen of tot andere creatieve constructies te komen. Heeft een naburige groep een vergelijkbare ramp meegemaakt, dan is daar zeker deskundigheid aanwezig. Benader niet alleen Scoutinggroepen. Met andere verenigingen is ook veel mogelijk.

Gemeente

'Gemeente' is een weids begrip. Bij de gemeente werken veel mensen met wie je wellicht contact moet hebben. Het kan zijn dat je de wethouder meer dan eens aan de jas trekt, dat je uitstekende contacten onderhoudt met een ambtenaar of dat je meermalen op bezoek gaat bij een commissie. Belangrijk is, dat je probeert de relatie met de gemeente goed te onderhouden. Je hebt de plaatselijke overheid hard nodig op de lange weg naar een nieuw clubhuis. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand;
- Verzoek om alternatieve ruimte;
- Melding van de toekomstplannen;
- Verzoek om verlenen vergunningen;
- Verzoek om hulp bij wederopbouw;
- Verzoek om financiële hulp (subsidies);
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank (en complimenten).

Het is een slechte zaak als de naam van je groep pas bekend is als de ramp zich heeft voltrokken. Je contacten met de gemeente zijn van invloed op het krijgen van vervangende ruimte, vergunningen en eventuele subsidie. Probeer van de betrokkenen in deze hoek bondgenoten te maken. Een wethouder kent de weg in gemeenteland en kan veel voor je betekenen. Bovendien heeft hij contacten in het bedrijfsleven die van waarde kunnen zijn bij je plannen.

Verzekeringsmaatschappij(-en)

Dit geldt alleen voor groepen die hun clubhuis en/of inboedel verzekerd hebben. Informeer je verzekeraar snel en correct. Je hebt er baat bij als het proces van wederopbouw vlot kan beginnen. Let op of je rechtstreeks zaken doet met de verzekeringsmaatschappij of dat je via een tussenpersoon werkt. Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand, informatie over de toedracht;
- Verzoek om snelle taxatie van de schade en snelle beslissing over het vervolg;
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank (en complimenten).

Sponsors

Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand;
- Verzoek om financiële hulp;
- Melding van mogelijke tegenprestaties;
- Uitnodiging voor de opening;
- Dank (en complimenten).

Het kan geen kwaad de band met je sponsors blijvend te laten zijn. Onderzoek op welke manieren je op langere termijn iets voor elkaar kunt betekenen.

Fondsen

Zoals je hiervoor al las, moet je de meeste fondsen op een speciale manier tegemoet treden. In bijlage F lees je daar meer over.

Helaas komt het bij deze geldgevers zelden voor dat er een bedankje binnenrolt. Ook al zijn de medewerkers van deze fondsen niet genereus uit hun eigen portemonnee, toch stellen ze het erg op prijs om te weten wat een Scoutinggroep met het geld gedaan heeft. Uitnodigen en bedanken dus.

Voorbeeld teksten:

- Melding van de brand;
- Verzoek om bijdrage uit het fonds;
- Uitnodigen voor de opening;
- Dank

Politie

De hoeveelheid boodschappen die je naar de politie stuurt, is afhankelijk van de mate waarin de agenten betrokken zijn geweest. Voorbeeld teksten:

- Overleg over eventuele bewaking van de ruïne en de nieuwbouw;
- Uitnodigen voor de opening;
- Dank.

Brandweer

Dankzij de brandweer kon de schade misschien beperkt blijven. Dank is in ieder geval op zijn plaats. Met de brandweer kun je overleggen over de maatregelen die je in het nieuwe gebouw treft om herhaling te voorkomen. Voorbeeld teksten:

- Overleg over brandveilig gebouw;
- Uitnodigen voor de opening;
- Dank.

Bouwbedrijven

Natuurlijk informeer je eerst of er in de geleding van ouders iets te regelen valt. Zijn er aannemers bij? Eigenaars van bouwmarkten? Leveranciers van bouwmaterialen? Elektriciens, timmerlui, dakdekkers of loodgieters? Het kan allemaal reuze goed van pas komen. Voorbeeld teksten:

- Vraag om medewerking bij nieuwbouw;
- Vraag om een offerte;
- Vraag eventueel om sponsoring;

- Uitnodigen voor opening;
- Dank.

Comité van Aanbeveling

Het is handig als je de leden van dit comité eerst in de betrekkelijke nabijheid kunt vinden. Als er zich al 'grote namen' bevinden in je eigen groepskring, vraag je die mensen natuurlijk het eerst. Zoek het vervolgens vooral in bekende plaatsgenoten, wellicht ex-Scouts. Voorbeeld teksten:

- Verzoek om zitting te nemen in het Comité van Aanbeveling;
- Uitnodigen voor opening;
- Dank.

Inwoners van de gemeente

De grootste en waarschijnlijk lastigste doelgroep. Van alle vorig doelgroepen ken je namen en adressen. Van je plaatsgenoten weet je alleen dat je samen met ze in een gemeente woont. Toch is deze doelgroep van belang in je communicatie. Je wilt bij deze mensen een positief gevoel over je Scoutinggroep aanbrengen. Je werkt dus aan je imago. In de berichtgeving over de brand en de wederopbouw is daar veel mee te doen. Heb je na de opening van je nieuwe clubhuis nieuwe leden of leiding nodig, dan is het gunstig als er een positief beeld van Scouting heerst in jouw gemeente. De meeste boodschappen verspreid je met een persbericht via de media. Voorbeeld teksten:

- Onze Scoutinggroep is door brand getroffen;
- We werken hard aan wederopbouw;
- Alle hulp is welkom, ook financiële;
- Uitnodigen voor open dag;
- Dank

B. Voorbeelden van teksten

Iedere situatie is anders, net zoals iedere Scoutinggroep anders is. Onderstaande teksten kun je dus nooit zonder meer toepassen. Ze zijn bedoeld om je op weg te helpen. Je moet ze aanpassen aan je eigen situatie. In dit voorbeeld gaan we steeds uit van een brand die het afgelopen weekend het hele clubhuis in de as heeft gelegd. De dankwoorden zijn hier niet opgenomen. Dat zijn woorden die je iemand niet in de mond kunt leggen, daar zijn ze veel te persoonlijk voor. Volg daarin je hart en vergeet het in ieder geval niet! In een aantal Scoutingclubhuizen in ons land lees je de namen van degenen die hebben meegebouwd. Hun naam werd op een steen gebakken die werd ingemetseld of met een soldeerbout op een plankje gebrand. Zo zijn die namen blijvend verbonden aan het nieuwe onderkomen. Een heel leuke manier om je dank zichtbaar te maken.

Berichten voor leidinggevers

Je hebt het trieste nieuws waarschijnlijk al gehoord. In de nacht van zaterdag op zondag woedde een felle uitslaande brand in ons clubhuis. De overburen sloegen om half twee alarm. Enkele minuten daarna was de brandweer er al. Ondanks stevig blussen bleef er van ons clubhuis alleen maar een rokende puinhoop over. Iedereen is er erg aangeslagen van. In ons clubhuis hebben we allemaal heel wat voetstappen liggen. Aan bijna alle voetstappen zijn prettige herinneringen verbonden. Ieder van ons heeft ook heel wat energie in het gebouw gestoken. Het is heel verdrietig om vast te stellen dat aan al dat moois in één nacht een eind is gekomen.

Het vuur begon bij het lokaal van de Welpen, aan de achterkant van het gebouw. Vandaar lijkt het zich uitgebreid te hebben naar de keuken. Toen die eenmaal brandde, was er geen houden meer aan. Om 1.40 uur, toen de brandweer aankwam, sloegen de vlammen al uit het dak. De brandweer is nog tot zondagmiddag bezig geweest met blussen. Het is nog niet toegestaan om op het terrein van ons clubhuis te komen.

Alle jeugdleden van onze groep krijgen momenteel schriftelijk bericht over de brand. Na overleg zullen we ze ook informeren over alternatieve opkomsttijden en -plaatsen. Voor verdere informatie kun je de jeugdleden en hun ouders altijd verwijzen naar groepsbegeleider [Naam] die de informatievoorziening zal verzorgen, telefoon [nummer].

We zijn er de groep niet naar om bij de pakken te gaan neerzitten. In het verleden hebben we meer dan eens bewezen dat we door tegenslagen juist sterker worden. Dat zijn we nu ook van plan. We zijn van plan zo snel mogelijk in een nieuw clubhuis verder te gaan met waar we mee bezig waren: Scouting. We rekenen erop dat jij aan dat proces van wederopbouw je steen wilt bijdragen. Voor iedereen kan die bijdrage anders zijn.

We zijn momenteel dringend op zoek naar vervangende ruimte om de opkomsten in te laten doorgaan. Mocht je suggesties hebben, laat dat dan onmiddellijk weten. Ook als een ruimte op het eerste gezicht niet geschikt lijkt, zijn er misschien toch mogelijkheden. Het kan zijn dat we zo'n ruimte bijvoorbeeld gebruiken voor materiaalopslag of vergaderruimte. Heb je een tip voor een alternatief, meld het ons.

Je begrijpt dat het de komende tijd niet eenvoudig zal zijn om een 'gewone' opkomst te houden. Er wordt nogal wat van je gevraagd om de jeugdleden een goed programma te blijven bieden. We hopen dat je de fantasie, de veerkracht en het doorzettingsvermogen hebt om in deze moeilijke omstandigheden te blijven doorgaan. We rekenen op je solidariteit. Zeer binnenkort zullen we overleggen over de mogelijkheden die er zijn om zonder een eigen groepshuis toch programma's van voldoende kwaliteit te blijven draaien. Heb je daar zelf ideeën over, dan horen we dat graag.

In de komende dagen gaan we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om op dezelfde plaats een nieuw groepshuis te bouwen. Daartoe voeren we overleg met de gemeente, met de verzekeringsmaatschappij, met een aannemer en met een architect. Mocht je suggesties hebben voor deze besprekingen, dan houden we ons aanbevolen. Doel is om in een zo kort mogelijke tijd weer verder te gaan met het spel van Scouting, zoals we dat al heel lang gewend waren. Daarvoor is een goed clubhuis nodig. De bouw daarvan heeft nu onze hoogste prioriteit. Het crisisteam bestaat uit [Naam 1], [Naam 2], [Naam 3] en [Naam 4]. Wij zorgen ervoor dat in de komende weken diverse zaken in gang worden gezet. Naar leden van een bouwcommissie zijn we naarstig op zoek. Zo'n bouwcommissie moet op basis van deskundigheid een volwaardige gesprekspartner zijn voor de partijen waarmee we overleg voeren. Heb je suggesties voor namen, neem dan zo snel mogelijk contact met ons op. Daarvoor kun je bellen met [Naam], telefoon [nummer].

We willen de opening van het nieuwe Scoutingseizoen in ons nieuwe clubhuis vieren. Dat betekent dat er voor die tijd nog heel wat werk verzet moet worden. Met jouw hulp moet dat kunnen lukken.

We zien jou heel graag doorgaan waar je goed in bent: leidinggeven. Dat betekent dat je in de komende tijd toch al drukker zult zijn dan onder normale omstandigheden. Mocht je desondanks kans zien op basis van je deskundigheid andere bijdragen te leveren aan de wederopbouw van ons clubhuis, dan waarderen we dat zeer. Laat ons weten op welke andere manier je je graag wilt inzetten.

Op [dag] [datum] a.s. om 14:00 uur beleven we een belangrijk moment. [Naam], onze jongste Bever zal dan met een flinke sprong het nieuwe clubhuis binnengaan. Daarmee komt een eind aan een periode van heel hard werken. We zijn er trots op dat we vanaf dat moment weer een goed onderkomen hebben.

We nodigen je van harte uit deze feestelijke opening mee te maken. Na de officiële opening is er een programmaonderdeel dat we graag nog even geheim houden. Tussen 14:30 en 16:30 uur is er voor alle gasten gelegenheid om op een speelse manier kennis te maken met het nieuwe gebouw. We hopen dat je ook deelneemt aan de maaltijd die tussen 17:00 en 19:00 uur gepland staat. Voor leidinggevendenden gaat het feest nog door. Reken erop dat dat feest pas om middernacht afgelopen zal zijn.

Berichten voor jeugdleden

Veel boodschappen komen overeen met die aan de leidinggevendenden.

Door de brand kunnen we een tijd niet in ons eigen clubhuis terecht. Voorlopig hebben we de volgende oplossing gevonden:

Speltak tijd plaats

Welpen zaterdag 10:00 - 12:30 uur Oranjeschool, Schapendrift

Kabouters zaterdag 13:30 - 16:00 uur Oranjeschool, Schapendrift

Scouts zaterdag 13:00 - 16:30 uur Buurthuis, Oosterplein
Explorers vrijdag 19:00 - 22:00 uur Buurthuis, Oosterplein
Stam zaterdagavond Groene-Kruisgebouw, Dijkweg

We rekenen erop dat je de weg naar deze plaatsen weet te vinden. Heb je vragen over de opkomsttijden of opkomstplaatsen, dan kun je altijd je eigen leiding bellen. Lukt dat niet, bel dan met [Naam], onze groepsbegeleider. Hij weet ook alle tijden en plaatsen. Zijn telefoonnummer is [nummer].

We willen zo snel mogelijk weer in een eigen clubhuis kunnen spelen en werken. Daar werken we nu hard aan. Als alles meezit, moet het lukken om na het volgende zomerkamp weer in een eigen clubhuis te kunnen beginnen. Je begrijpt dat daarvoor nogal wat werk moet worden verzet. Dat betekent dat niet alles zal gaan zoals je dat altijd gewend was. We rekenen erop dat je begrijpt waardoor het ongemak komt.

Het is belangrijk dat je niet met vragen en problemen blijft rondlopen. Stel je vragen gewoon aan je eigen leiding. Meestal krijg je meteen een antwoord. Lukt dat niet, dan weten die mensen vast wel waar ze het antwoord op je vragen kunnen vinden.

Berichten voor ouders

Veel teksten komen overeen met hiervoor genoemde.

We zijn momenteel dringend op zoek naar vervangende ruimte om de opkomsten in te laten doorgaan. U begrijpt dat dat nu de hoogste prioriteit heeft. Heeft u suggesties, dan horen we dat graag zo snel mogelijk.

Het kan zijn dat u via het bedrijf waar u werkt contact heeft met personen die ons met een alternatieve ruimte 'uit de brand' kunnen helpen. Over de noodzaak van zo'n ruimte hoeven we u niets uit te leggen. U weet als geen ander hoe onmisbaar zo'n thuisbasis voor onze Scoutinggroep is. Ook als een ruimte op het eerste gezicht niet geschikt lijkt, zijn er misschien toch mogelijkheden. Het kan zijn dat we zo'n ruimte bijvoorbeeld gebruiken voor materiaalopslag of vergaderruimte. Heeft u een tip voor een alternatief, meld het ons.

In onze contacten met u is altijd gebleken dat u de groep een warm hart toedraagt. Het zal u niet verbazen dat we in deze moeilijke periode weer een beroep op u doen. U kunt op diverse manieren helpen bij de wederopbouw. Die hulp komt uiteraard rechtstreeks uw eigen kind ten goede. De eerste manier is de meest praktische. U kunt een bijdrage leveren op basis van uw deskundigheid. Heeft u vakkennis die bij zo'n proces van wederopbouw van pas komt, dan profiteert onze groep daar graag van. We denken daarbij bijvoorbeeld aan architecten, bouwkundig tekenaars, metselaars, timmerlui, elektriciens, loodgieters, dakdekkers, verwarmingsmonteurs of schilders. Komen dergelijke beroepen in uw familie of kennissenkring voor, dan is zo'n tip zeer welkom.

Ontbreekt bij u de kennis en kunde op deze gebieden, dan is het nog steeds mogelijk dat u meebouwt aan ons nieuwe clubhuis. Veel werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden door goedwillende medewerkers op aanwijzingen van een deskundige. Bent u daartoe bereid dan horen we graag van u wanneer u tijd beschikbaar heeft.

Hulp op het terrein van vergunningen, bouwaanvragen, bestemmingsplannen, verzekeringen, transport en leveranties is ook zeer welkom.

Een andere manier om een bijdrage te leveren, is bij de wekelijkse opkomsten. Misschien kunt u de leiding daarbij van dienst zijn. In deze moeilijke fase is dat soort hulp meer dan welkom. Die programmahulp kan ook bestaan uit het vervoeren van kinderen. Niet alle opkomsten zullen immers op de alternatieve locatie gehouden kunnen worden.

De laatste vorm van hulp had u vast zelf ook al bedacht. Financieel maakt onze groep momenteel moeilijke tijden door. Al vergoedt de verzekering een groot deel van de schade, er blijft nog een aardig gat in onze begroting over. Wilt u helpen dat gat kleiner te maken, dan zijn uw financiële bijdragen zeer welkom op bankrekeningnummer [nummer] t.n.v. Scoutinggroep [Naam].

Wilt u een andere bijdrage leveren, dan kunt u ons bereiken via [Naam], telefoon [nummer].

Berichten voor bestuursleden

Alle berichten aan bestuursleden kun je samenstellen uit teksten van de andere interne doelgroepen.

Berichten voor omwonenden

Veel berichten komen overeen met hiervoor genoemde.

Zoals u heeft kunnen zien, zijn er rond de ruïne van ons clubhuis hekken geplaatst. Die hekken staan er om te voorkomen dat iemand het terrein betreedt. U begrijpt dat het niet veilig is om tussen de verkoalde resten van het gebouw te lopen. Zodra de schade-expert van de verzekeringsmaatschappij zijn werk heeft gedaan, wordt er een begin gemaakt met het opruimen van de resten.

Wij zijn u zeer erkentelijk als u een oogje in het zeil wilt houden, zoals u in het verleden ook af en toe deed. Mocht u iemand zien die toch over de hekken gaat, wilt u dan zo vriendelijk zijn hierover contact op te nemen met de politie of met [Naam]. Hij is lid van het crisisteam van onze groep. Dit team heeft tot taak voorwaarden te scheppen die snelle herbouw mogelijk maken. Het telefoonnummer van [Naam] is [nummer].

Berichten aan huurders en/of gebruikers

Veel teksten komen overeen met hiervoor genoemde.

Net zo goed als de leden van onze groep zwaar gedupeerd zijn door het verlies van het clubhuis, is uw organisatie ook slachtoffer. We gaan ervan uit dat we u pas weer over enige tijd van dienst kunnen zijn in ons nieuw te bouwen clubhuis. Tot die tijd zullen we naar alternatieven op zoek moeten.

Wij hebben aan zoveel mogelijk mensen gevraagd om tips voor dergelijke alternatieven.

Mochten daar voor u bruikbare tips tussen zitten, dan laten we u dat zeker weten. Komen we op onze eigen zoektocht zulke mogelijkheden tegen, dan informeren we u daar ook over.

Mocht het omgekeerde mogelijk zijn, dan houden we ons aanbevolen.

Berichten aan andere (Scouting-)groepen

Het nieuws over de brand kwam bij al onze leden hard aan. U begrijpt wat het is voor een vereniging om de eigen plek kwijt te zijn. Het is een plek waaraan velen van ons hele goede herinneringen bewaren. Met ons clubhuis ging vrijwel al ons materiaal verloren. We richten dan ook een speciaal verzoek aan u. U kunt ons als collega-groep op diverse manieren 'uit de brand' helpen.

- Is het mogelijk dat een of meer speltakken van onze groep tijdelijk hun opkomsten in uw accommodatie houden? We overleggen graag welke wijzigingen wij dan in onze opkomsttijden moeten aanbrengen.

- Kan uw vereniging ons van dienst zijn met het uitleenen van spelmateriaal? Heeft u overtollig materiaal, dan stellen wij schenking zeer op prijs. We gaan dan met spoed op zoek naar een plaats waar we het kunnen bergen.

- Kunnen we in de komende tijd gezamenlijke activiteiten ondernemen? Wellicht zijn uw activiteiten geschikt voor zowel uw eigen leden als de onze.

- Is het mogelijk enkele van onze leden tijdelijk van uw groep deel te laten uitmaken? We geven toe dat dit een wat gewaagde manoeuvre is. Het is echter wel een manier waarop we onze eigen leiding enigszins kunnen ontlasten in deze moeilijke periode.

- Is leiding van uw vereniging misschien in staat onze groep bij te staan in het werken met de jeugdleden?

Het lijken misschien allemaal wat vrijpostige vragen. Ze tonen aan in welke nood onze groep momenteel zit. We zijn u zeer dankbaar als u ons op de een of andere manier kunt helpen. Over uw hulpmogelijkheden neemt [Naam], onze groepsbegeleider, binnenkort telefonisch contact met u op. U kunt zelf ook bellen. Zijn telefoonnummer is [nummer].

Berichten aan de gemeente

Momenteel zijn we voor onze Scoutinggroep dringend op zoek naar vervangende ruimte. We zoeken naar een of meer ruimten waarin onze jeugdleden kunnen doorgaan met hun programma's. Veel activiteiten spelen zich buiten af. Toch is het onmogelijk om uitsluitend in de buitenlucht te werken. Vooral voor de jongsten is dat bezwaarlijk.

Uiteraard zijn we zelf erg creatief. We doen alles wat in ons vermogen ligt om de opkomsten normaal te laten doorgaan. Toch zijn we u zeer dankbaar als u ons aan alternatieven kunt helpen die het functioneren van onze groep tijdelijk kunnen verbeteren. We denken daarbij aan leegstaande scholen, gymnastieklokalen, loodsen of andere gebouwen.

Is een ruimte niet geschikt voor onze opkomsten, dan bestaat misschien de mogelijkheid dat we er een deel van ons materiaal opslaan. Vrijwel al ons materiaal ging bij de brand verloren maar van andere (Scouting-)groepen kregen we inmiddels al het een en ander aangeboden. We hopen dat u in deze moeilijke periode iets voor ons kunt betekenen.

We willen onze jeugdleden zo snel mogelijk in een nieuw gebouw ontvangen. Om dat te bereiken, moeten we een lange weg afleggen. Op die weg ontmoeten we u graag als partner. Kunt u ons behulpzaam zijn bij het verstrekken van de nodige vergunningen? Het helpt ons al reusachtig als u ons wegwijs maakt op dit terrein. Graag voeren we daar zeer binnenkort met u een gesprek over.

Al vaker liet u blijken het werk van Scouting in deze gemeente bijzonder op prijs te stellen. Heel veel kinderen deden bij onze groep positieve ervaringen op bij hun ontwikkeling naar zelfstandigheid. Nu onze groep door de brand zo diep in de problemen zit, kloppen we met heel concrete vragen bij u aan. Is het mogelijk dat de gemeente onze Scoutinggroep financieel tegemoetkomt? Is subsidie voor de bouw van een jeugdaccommodatie mogelijk? Kunnen we gebruikmaken van renteloze of laagrentende leningen? Ook dit onderwerp roeren we graag aan in een gesprek dat we binnenkort met u willen hebben.

Berichten aan de verzekeringsmaatschappij

U begrijpt dat we zo snel mogelijk weer van een goede accommodatie gebruik willen maken. Daarvoor is het nodig dat de herstelwerkzaamheden zeer binnenkort van start gaan. Kunt u ervoor zorgen dat alle maatregelen die u daarvoor kunt nemen, zo snel mogelijk getroffen worden? Wij zijn u daarvoor zeer dankbaar. Op uw aangeven, zijn we graag bereid alles te doen of te laten wat tot een snelle taxatie leidt. U kunt ons telefonisch bereiken onder nummer [nummer].

Berichten aan sponsors

Al vaker was u ons zeer behulpzaam door onze Scoutinggroep financieel te steunen. Ook dit keer kloppen we graag bij u aan, hopelijk niet tevergeefs. Door de brand is het ons de eerste tijd onmogelijk onze jeugdleden een kwalitatief goed programma te brengen. Ons streven is erop gericht om zo spoedig mogelijk in een nieuw clubhuis verder te gaan. Daar zijn grote inspanningen voor nodig. Veel van die inspanningen leveren we zelf. Toch zal het ons alleen niet lukken. Wij doen dan ook een klemmend beroep op u om onze groep financieel en/of materieel te steunen.

Al vaker maakten wij dankbaar gebruik van sponsoring. Het is ons duidelijk dat we alleen sponsors kunnen vinden als wij interessante tegenprestaties kunnen bieden. Op dat gebied is bij ons veel mogelijk. We geven enkele voorbeelden. Naamsvermelding van uw bedrijf kan bij ons op vele manieren. Dat kan op ons nieuwe gebouw, in een of meer lokalen, op onze kleding, op onze tenten, in ons verenigingsblad of op onze aanhangwagen. En er is bij ons veel meer mogelijk. Adverteren in ons verenigingsblad, het laten verzorgen van uw bedrijfsuitstapje, assistentie bij bedrijfsfeesten, activiteiten voor de kinderen van uw personeelsleden, zeer veilige survivaltochten voor uw personeel of relaties, wandel- of speurtochten, picknicks, teambuilding, opruimen of schoonmaken. Bij dit alles willen we goed in de gaten houden dat we professionele bedrijven op dit terrein niet beconcurreren. Wel willen we benadrukken dat we met Scouting een unieke formule toepassen. We (bege-)leiden jongeren op weg naar zelfstandigheid. Elementen van die formule zijn goed toepasbaar buiten de kaders waarin wij ze gebruiken. Daarvan kunt u meeprofiteren als u besluit met ons een sponsorovereenkomst aan te gaan. Wij willen daarover graag met u in gesprek komen. In de loop van de volgende week neemt een van onze bestuursleden dan ook graag contact met u op.

Berichten aan fondsen

De meeste contacten met fondsen verlopen via gestandaardiseerde procedures met Scouting Nederland.

Berichten aan de politie

Het maken van afspraken met de politie over extra bewaking van de resten van het verbrande clubhuis, kun je beter mondeling maken. Het is weinig zinvol om daarover brieven te versturen.

Eventueel bevestig je mondeling gemaakte afspraken in een brief.

Berichten aan de brandweer

Met de brandweer voer je overleg in de aanloop naar je nieuwe clubhuis. Maak gebruik van de deskundigheid van de brandweer om de inrichting en indeling zo te maken dat het risico van brand uiterst klein is. Mocht er toch brand uitbreken, dan zijn de maatregelen die de brandweer bij de bouw voorstelt zodanig, dat verspreiding van die brand nauwelijks mogelijk is.

Berichten aan bouwbedrijven

Veel waardevols ging verloren bij de brand. Met ons clubhuis verbrandden de herinneringen die al die jaren Scouting ons opleverden. Die immateriële schade is niet te herstellen. Met het herstel van de materiële schade zijn we druk bezig. Daarbij doen we graag een beroep op u. De materialen die nodig zijn om een nieuwe clubhuis voor onze jeugdleden te bouwen, kosten veel geld. Wij stellen het zeer op prijs als u een offerte uitbrengt waarop u tot uiting laat komen dat u onze Scoutinggroep een warm hart toedraagt. De prijs van de door ons gevraagde materialen mag wat ons betreft uiterst laag zijn. Wij hopen van u een zeer scherpe offerte te mogen ontvangen.

Berichten aan het Comité van Aanbeveling

Wij sturen u deze brief omdat we een bijzonder beroep op u willen doen. Uw naam heeft in onze gemeente een positieve klank. Al vaker liet u blijken het jeugdwerk een warm hart toe te dragen. Wij vragen u dan ook zitting te willen nemen in ons Comité van Aanbeveling. Als u uw naam verbindt aan de nieuwbouw van ons groepshuis, zien velen daarin een waarborg voor de zorgvuldige manier waarop we die nieuwbouw ter hand nemen. Wij zullen er alles aan doen om die zorgvuldigheid te betrachten. Met uw naam in het Comité van Aanbeveling zullen velen zich aangespoord voelen iets te doen voor onze groep. Dat kan zijn in het leveren van diensten of een financiële bijdrage. Behalve het 'uitlenen' van uw naam, zijn er aan het zitting nemen in het Comité van Aanbeveling nauwelijks verplichtingen verbonden. Als u positief reageert op ons verzoek, beleggen wij een bijeenkomst waarbij u van harte welkom bent. Tijdens die bijeenkomst maakt u kennis met de andere leden van het comité, geven wij een toelichting op de stand van zaken met de bouw en nodigen we de pers uit om er in de media aandacht aan te besteden. Vervolgens zien we u heel graag bij de opening van ons nieuwe clubhuis. Uw taak is dus representatief van aard. Graag neemt een van onze bestuursleden in de loop van de volgende week contact met u op om deze zaak te bespreken.

Berichten aan de inwoners van de gemeente

Onderstaande teksten kun je verwerken in persberichten die je kort na de brand, tijdens het bouwproces en voor de opening van je nieuwe gebouw verstuurt. Voor adviezen over het omgaan met de media raadpleeg je de regiovoorlichter.

Persbericht

Uitslaande brand verwoest clubhuis [datum]

In de nacht van zaterdag op zondag legde een felle uitslaande brand het clubhuis van Scoutinggroep X aan de Y-weg in de as. De brandweer was kort na half twee bij het clubhuis maar kon niet voorkomen dat het pand verloren ging. Over de oorzaak van de brand is niets bekend. Bewoners van de Y-weg sloegen om half twee alarm. Enkele minuten daarna arriveerde de brandweer. De vlammen sloegen toen al uit het dak. Ondanks stevig blussen, bleef er van het clubhuis slechts een rokende puinhoop over. Het vuur begon aan de achterkant van het gebouw. Vandaar breidde het zich uit naar de aangrenzende keuken. De brandweer is nog tot zondagmiddag bezig geweest met blussen. De Scoutinggroep wil zo snel mogelijk beginnen met de bouw van een nieuw clubhuis op dezelfde plaats. Tot die tijd zullen de leden op diverse plaatsen in de gemeente hun activiteiten houden. De groep is momenteel op zoek naar vervangende ruimtes. Wie daarvoor suggesties heeft, kan contact opnemen met [Naam], telefoon [nummer].

Hoewel het gebouw van de groep tegen brand verzekerd was, is financiële ondersteuning onontbeerlijk. Grote en kleine bedragen zijn zeer welkom op het speciale bankrekeningnummer dat de groep geopend heeft: [bankrekeningnummer] t.n.v. 'Uit de brand'.

De groep streeft ernaar om de opening van het volgende Scoutingseizoen in het nieuwe clubhuis te vieren. Dat betekent dat er nog heel wat werk verzet moet worden. Iedereen die denkt daar op de een of andere manier een bijdrage aan te kunnen leveren, kan dat kenbaar maken via het hiervoor genoemde telefoonnummer.

Persbericht

Nieuwbouw vordert goed [datum]

Afgelopen woensdag vierde Scoutinggroep [Naam] een klein feestje. Vanwege het uitblijven van vorst en medewerking van zeer veel kanten, kon de groep de bouwvakkers op die dag trakteren op **pannenbier**. Het hoogste punt van het nieuwe onderkomen van de groep was bereikt.

Groepsvoorzitter [Naam] bedankte de aannemer en zijn personeel voor het vele werk dat zij in de afgelopen maanden verzetten. De brand die het oude clubhuis vorig jaar geheel in de as legde, lijkt hiermee voor een deel vergeten te zijn.

Sinds die brand heeft de Scoutinggroep niet stilgezeten. In de eerste dagen na de ramp waren er veel contacten met gemeente, verzekeringsmaatschappij, bouwondernemers en de architect. Dat had tot resultaat dat al in de herfst de eerste schop de grond in kom gaan. De leden van de groep hebben zich sindsdien reusachtig ingezet om nieuwbouw financieel mogelijk te maken. De verzekering vergoedde de schade weliswaar maar de groep wilde met de nieuwbouw meteen tot een resultaat komen waarmee ze weer een tijd vooruit kon. De groep is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Het oude onderkomen was daarom eigenlijk al enige tijd aan de krappe kant. Nu er door de brand toch sprake was van nieuwbouw, heeft het bestuur naar wegen gezocht om van deze nood een deugd te maken. Het nieuwe gebouw bestaat uit drie bouwlagen. In een grote kelder is voldoende ruimte om alle materialen van de groep op te slaan. Een inrit aan de voorzijde van het gebouw maakt het mogelijk om met aanhangers het materiaal van en naar die opslagplaats te transporteren. Op de begane grond komen de lokalen voor de jongste jeugdleden. Vanaf 11 jaar vinden de leden boven hun ruimtes. Deze lokalen zijn ruim opgezet. Tussen diverse lokalen heeft de architect schuifwanden getekend. Dat maakt het mogelijk om met groepen van wisselende grootte van het gebouw gebruik te maken. De opening van het nieuwe gebouw was aanvankelijk eind september gepland. Het ziet er naar uit dat die datum vervroegd kan worden.

Persbericht

Scoutinggroep X opent nieuw clubhuis [datum]

Op zaterdag 14 september a.s. om 14:00 uur is het feest aan de Y-weg. Het nieuwe onderkomen van Scoutinggroep X wordt dan feestelijk in gebruik genomen. Het jongste lid van de groep zal met een flinke sprong het nieuwe clubhuis binnengaan. Daarmee komt een eind aan een periode van heel hard werken. De groep heeft een feestelijk programma voorbereid voor die middag. Genodigden maken dat programma vanaf 14:00 uur mee. Belangstellenden kunnen tussen 14:30 en 16:30 uur het nieuwe onderkomen van de groep bewonderen.

Na de brand die vorig jaar het clubhuis van deze groep geheel in de as legde, waren alle leden van de groep zeer betrokken bij de wederopbouw. De jeugdleden maakten zich verdienstelijk met financiële acties, hierbij gesteund door de leidinggevenden. Op die leidinggevenden werd toch al een zwaar beroep gedaan omdat ze de activiteiten met de jeugdleden onder moeilijke omstandigheden moesten uitvoeren. Alternatieve locaties voor die activiteiten bevonden zich aanvankelijk op drie plaatsen in de gemeente. Later werd zelfs van vijf locaties gebruik gemaakt. Veel leiders en leidsters maakten bovendien nog tijd vrij om actief deel te nemen aan de bouw.

Met de aannemer was een afspraak over zelfwerkzaamheid. Veel ouders, leidinggevenden en zelfs de oudste jeugdleden staken de handen uit de mouwen bij de afbouw van het groepshuis. Daarmee is het gebouw meteen weer erg 'eigen' geworden.

De groep vreesde door de brand een teruggang in het aantal leden te krijgen. Het tegendeel bleek waar. Omdat de activiteiten van de groep op verscheidene locaties plaatsvonden, trok dat aardig wat nieuwe leden aan. Ook een aantal nieuwe vrijwilligers meldde zich aan om leiding te geven. Daarmee is het totaal aantal leden van de groep sinds de brand met 10% gestegen.

In het nieuwe clubhuis is rekening gehouden met verdere groei van het aantal leden. Nieuwe leiding is als vanouds zeer hartelijk welkom, bij enkele speltakken bestaat helaas voor jeugdleden een wachtlijst.

C. De middelen

Je weet nu de doelstelling, je kent de doelgroepen en hebt in kaart gebracht wat de boodschappen zijn. Dan wordt het nu tijd voor een boodschappentas. Hoe kun je de boodschappen het best bij de

doelgroepen krijgen? Die boodschappentassen - de middelen - volgen hierna. Wees creatief in het toepassen van deze middelen. Combineer naar hartenlust en ontdek betere manieren. Wat hier staat is niet bindend, alleen maar bedoeld om je uit de brand te helpen.

Persoonlijk contact

Persoonlijk contact verdient verreweg de voorkeur. In al je contacten doe je je best om mensen te overtuigen, tot iets te bewegen, ergens toe over te halen. Je hebt steeds een doel voor ogen. Dat doel bereik je altijd het beste als je persoonlijk in contact treedt. Dat lukt niet altijd. Je hebt geen tijd om alle jeugdleden persoonlijk uit te leggen wanneer de opkomsten zullen zijn. In dat geval maak je gebruik van een ander middel. Hou in de gaten dat je pas andere middelen gebruikt als het onmogelijk of niet zinvol is om persoonlijk contact te gebruiken. Vaak is er sprake van een combinatie van persoonlijk contact met een ander middel.

Telefoon, e-mail en social media (zie ook Hulp Scoutingbladen en Internet onderaan deze pagina)

Maak handig gebruik van al deze media. Natuurlijk heb je per telefoon ook persoonlijk contact. Dat is echter maar een slap aftreksel van het contact dat je met iemand hebt bij een persoonlijke ontmoeting. Denk bij telefoongebruik de 'sneeuwbal', heel handig als de jeugdleden op zeer korte termijn gewaarschuwd moeten worden over gewijzigde opkomsttijden en/of -plaatsen. Maar die bestaat vermoedelijk al in je groep.

Informatieavond

Het contact op een informatieavond is minder persoonlijk. Je hebt wel kans veel mensen ineens van dezelfde informatie op de hoogte te brengen. Mogelijk kun je voor deze avond in het clubhuis van een andere Scoutinggroep terecht. Een school, kerk of wijkgebouw is ook geschikt. Tijdens zo'n avond kun je ouders informeren over de plannen, financiële acties, over regelingen rond de opkomsten of zomerkampen. Laat de ouders niet voor een kleinigheid naar zo'n avond komen. Dan zijn ze meteen voor het laatst geweest. Zorg dat je iets substantieels te melden hebt.

Brandbrief

In enkele door brand getroffen groepen was de Brandbrief een zeer gewild communicatiemiddel. De Brandbrief is een gelegenheidsblad. Het verschijnt bij groepen waarvan het clubhuis verbrand is. Stel je er niet te veel bij voor. Een A4'tje kan voldoende zijn. Regelmatige verschijning is misschien niet eens nodig. Geef alleen een Brandbrief uit als je werkelijk iets te melden hebt. Bedenk ook voor je eraan begint of er voldoende personeel is om zo'n Brandbrief een aantal malen te laten verschijnen. In de Brandbrief kun je bijvoorbeeld melden:

- waar en wanneer de opkomsten zijn;
- hoeveel geld er al is opgehaald;
- hoe ver de bouw gevorderd is;
- wie je allemaal in het zonnetje wilt zetten.

Let er goed op dat iedereen die tot de doelgroep behoort, een exemplaar krijgt. Maak een afweging over de kosten. Is het de moeite van schrijven, kopiëren en verspreiden waard ten opzichte van het nieuws dat je verspreidt? Waarschijnlijk zal het antwoord op deze vraag positief zijn. Een dergelijk communicatiemiddel kan heel waardevol zijn voor de binding in je groep in een periode dat je een nogal sterk 'loszandgevoel' krijgt. Let bij de Brandbrief op het gebruik van huisstijl. Om kosten te drukken kun je de Brandbrief naar een deel van de geadresseerden misschien per e-mail versturen.

Brief

De brief is natuurlijk een probaat middel om je rechtstreeks tot de ontvanger te richten. Gebruik de huisstijl van Scouting Nederland, te downloaden van de website: www.scouting.nl.

Groepsblad

Bestaat er al een groepsblad? Mooi. Lees dan ook wat er bij Brandbrief staat geschreven. Zorg dat groepsblad en Brandbrief elkaar niet beconcurreren. Je kunt je tijd wel beter gebruiken.

Lokale media

Als het goed is, heb je al een uitstekende band met de lokale media. Dat komt nu goed van pas. Als je journalisten gedurende het hele proces van wederopbouw weet te vinden, doe dan ook eens iets

aardigs dat niet per se met hun werk te maken heeft. Bedank ze eens op hun huisadres met een bloemetje of zelfgebakken koekjes. Als het goed is, heb je via de lokale media heel wat informatie over je groep naar de lezers kunnen doorsluizen. Laat blijken dat je de medewerking van de journalisten erg waardeert. Stellen ze een rondleiding misschien op prijs, nog voor de opening plaatsvindt? Dring niets op maar vraag het gewoon. De regiovoorlichter is graag bereid je terzijde te staan in de benadering van de lokale en regionale media.

Hulp Scoutingbladen en Internet

Brand bij Scoutingclubhuizen komt veel voor. Veel Scoutinggroepen weten dan ook uit ervaring hoe moeilijk het is om uit zo'n ellendige toestand weer op te krabbelen. Bij die Scoutinggroepen kun je op veel krediet rekenen. Een oproep in de Scoutingbladen kan dan voor zeer welkome steun zorgen. Pas onderstaande oproep aan en stuur het bericht per email. Je kunt je oproep mogelijk ook kwijt via je social media.

Noodkreet

Op (datum) brandde het groepshuis van de (naam Scoutinggroep) tot de grond toe af. De groep is druk in de weer met de wederopbouw. Helaas gingen bij de brand ook alle materialen verloren. Wil je deze groep helpen? Er is vooral behoefte aan (opsomming benodigde materialen). Loop je materiaalhoek eens na of je iets van deze lijst tegenkomt. Je helpt de leden van deze groep geweldig als je snel reageert. Neem contact op met (naam, telefoonnummer en e-mailadres contactpersoon). Misschien dat de groep dan toch nog op zomerkamp kan.

Programmasuggesties

Zonder clubhuis is het lastig om programma's van voldoende kwaliteit te draaien. Toch is het belangrijk dat de aandacht hiervoor niet verslapt. De jeugdleden komen immers niet naar Scouting omdat de groep zo zielig is. Ze verwachten een prima programma. Natuurlijk moet iedereen begrip hebben voor de nare situatie waarin je groep verzeild is geraakt. Je scoort echter wel bij ouders (en veel andere doelgroepen) als je zonder met je ogen te knippen een programma in elkaar zet en uitvoert dat klinkt als een klok en staat als een huis. Je kunt bijvoorbeeld de activiteitenbank gebruiken voor programma ideeën. Je komt samen met je team vast op passende en meer en betere ideeën.

Samenwerking met andere clubs

Maak een overzicht van de verenigingen in de gemeente, of op fietsbare afstand. Kijk welke clubs in aanmerking komen om een gezamenlijke activiteit te organiseren. Natuurlijk vinden jouw Explorers het gaaf om een keer boog te schieten. De Scouts willen vast een keer een wedstrijd dammen tegen de leden van Zwart-Wit, de damvereniging. Voor de Welpen en Kabouters is het feest als ze een middag in de speeltuin mogen. En zou de Stam niet genieten van een biljartwedstrijd? Zo vallen er veel opkomsten te vullen. Als tegenprestatie kun je verenigingen aanbieden dat je een keer een Scoutingactiviteit voor de leden wil organiseren. Een fietsenrally die je voor de eigen leden - eventueel met ouders - uitzet, kan ook gereden worden door niet-Scouts. Eventueel volgt je tegenprestatie pas nadat je nieuwe clubhuis geopend is.

D. Hulp van andere Scoutinggroepen

Natuurlijk zijn de andere Scoutinggroepen in je gemeente geen concurrenten. Als het goed is, onderhoud je hartelijke contacten met die groepen. Er kan een gezonde vorm van rivaliteit zijn maar hopelijk zie je erop toe dat de jeugdleden van de groepen elkaar niet voor rotte vis uitmaken. In de huidige situatie kan het namelijk extra goed van pas komen dat de relatie goed is. Onderzoek of het mogelijk is de leden van je groep bij toerbeurt naar een van de andere Scoutinggroepen te laten gaan. Het zou toch fantastisch zijn als zes van je Scouts op visite gaan en als volleerd knopenleggers terugkomen? Als er meer landingsplaatsen zijn, kun je net zo'n carrouselstelsel in het leven roepen als bij de suggestie die hierna volgt. Een mengvorm van beide is ook mogelijk.

Opkomsten bij leden thuis

Het is natuurlijk niet ideaal maar het is wel een denkbare vorm. Verdeel de groep in vier of vijf gelijke subgroepen. Zoek voor elke subgroep een thuisadres waar een goed programma gedraaid kan worden. Bereid dat programma goed voor, al dan niet samen met de 'gastouder'. Iedere week komen de kinderen naar een verzamelpunt. Van daaruit fietsen de subgroepen allemaal naar een eigen

bestemming. Per week wisselt die bestemming. Zo ben je alweer vier of vijf opkomsten verder.

Zwembad

Dit deed je misschien toch al vaker. Het zwembad - al dan niet overdekt - is een uitgelezen plaats voor een opkomst vol waterplezier. Neem de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen in acht voor kinderen die de zwemkunst nog niet machtig zijn. In samenwerking met het personeel is het misschien mogelijk een spellencircuit uit te zetten

Sporthal of gymzaal

Gymzalen van scholen zijn soms op zaterdagen niet in gebruik. Het is de moeite waard om daar onderzoek naar te doen. Je kunt dan een sportinstuif houden. Onderzoek vooraf goed hoe het zit met de risico's. Zonder lesbevoegdheid is het niet toegestaan de kinderen op de toestellen allerlei oefeningen te laten doen. Vermijd die risico's liever en zoek in de literatuur naar fantastische zaalspelen. Gebruik van de sporthal of gymzaal zal niet altijd gratis zijn. Je kunt vragen of het voordeliger is om de zaal een hele dag te huren. In dat geval is het misschien mogelijk dat de speltakken één voor één aan de beurt komen.

Opkomsten buiten

Die had je zelf ook wel bedacht. De natuur is groot genoeg voor al je jeugdleden. Problematisch wordt het als je maanden achtereenvolgend moet vertoeven. Vooral voor de jongste jeugdleden kan dat bezwaarlijk zijn. Toch is het goed om juist aan het buitenleven in deze periode flinke aandacht te besteden. Alle programma's die je ooit afkeurde omdat je binnen zo lekker terecht kon, komen nu in aanmerking.

Excursies

Zoek online en blader door de gemeentegids op zoek naar bedrijven en instellingen waar je mogelijk een ochtend of middag terecht kunt met je jeugdleden. Denk bijvoorbeeld aan brandweer, politie, fabrieken, (kerk-)torens, musea (lieft niet op commerciële condities), zorginstellingen, ziekenhuizen en grootwinkelbedrijven. Afspraken voor een excursie of simpelweg een kijkje achter de schermen kun je vaak het beste maken met de afdeling PR en Voorlichting. Het is de taak van de mensen die daar werken om het publiek een goede kijk te geven op de organisatie. Daarin zou een bezoek van je jeugdleden prima passen. Denk bij deze variant ook aan de ouders van de kinderen. Wie van de ouders heeft een gemakkelijke ingang in een organisatie? Met zo'n kruiwagen ben je vaak al half binnen. Vertel bij je verzoek steeds dat je clubhuis is afgebrand. Je verzoek is natuurlijk ook uit belangstelling maar het gebrek aan clubhuis heeft er wel degelijk mee te maken. Misschien is dat van invloed bij iemands beslissing om positief te reageren.

E. Adressen

Scouting Nederland

Nulderpad 1, 3896LV Zeewolde

Postbus 7, 3890 AA Zeewolde

T. (033) 496 09 11

M. info@scouting.nl

www.scouting.nl

Brandveilig Bouwen Nederland (BBN)

Postbus 2600, 3430 GA Nieuwegein

T. (030) 75 09 800

M. info@bbn.nu

www.bbn.nu

De doelstelling van de BBN : De promotie van brandveilig bouwen, construeren en isoleren in Nederland.

Koninklijke Nederlandse Vereniging EHBO

Kwikstaartlaan 28, 3704 GS Zeist

T. (030) 696 99 99

www.koninklijke-ehbo.nl

Verbond van Verzekeraars
Postbus 93450, 2509 AL Den Haag
T. (070) 333 85 00
M. info@verzekeraars.org
www.verzekeraars.org

Het Verbond van Verzekeraars is een koepelorganisatie van de Nederlandse particuliere verzekeringsbedrijven.

Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW)
p/a: Nederlands Politie Instituut
Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht
Postbus 219, 2501 CE Den Haag
T. (030) 751 67 00
M. pkvw@hetccv.nl
www.politiekeurmerk.nl

Slachtofferhulp Nederland
Maliesingel 38, 3581 BK Utrecht
T. 0900 0101 (Kun je geen 0900-nummer bellen: 088 - 746 00 00)
Online [contactformulier](#)
www.slachtofferhulp.nl

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)
Postbus 14069, 3508 SC Utrecht
T. (030) 751 67 00
M. info@hetccv.nl
www.hetccv.nl

Samen met de overheid, het bedrijfsleven en veiligheidsprofessionals maakt het CCV de samenleving weerbaar. Ze geven criminaliteit minder kans en verhogen daarmee de veiligheid en het veiligheidsgevoel in Nederland.

F. Fondsen

Er zijn in ons land vele honderden stichtingen en fondsen die de meest uiteenlopende doelen financieel ondersteunen. Bij enkele van deze stichtingen kunnen Scoutinggroepen terecht. De meeste stichtingen en fondsen houden er een eigen doelstelling op na, waarin is vastgelegd welke projecten en welke personen, groepen e.d. (doelgroepen) voor ondersteuning in aanmerking komen. Op deze wijze wordt de subsidieverlening sterk afgebakend. Natuurlijk moet een subsidieaanvraag overeenstemmen met de doelstelling van de stichting. Meer informatie over aanvragen bij fondsen, het indienen van aanvragen en de diverse fondsen die beschikbaar zijn vind je op de [site](#).

Colofon

Dit is een uitgave van Scouting Nederland up-to-date per juni 2024.
info@scouting.nl
tel.: (033) 496 09 11

Disclaimer:

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.